

DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 46
Lapkričio - November 25, 1983 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y. 341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207 30 centų

Savaitės įvykiai

Prancūzijos R. katalikų vyskupų konferencija pasmerkė vienpusiško nusiginklavimo žygius ir pripažino branduolinių ginklų legalumą, jei jie padeda išvengti karo. Vyskupai pabrėžė, kad agresyvumas ir dominavimas sudaro ryškius marksizmo-leninizmo bruožus.

Libano religinių ir politinių vadų konferencijoj buvo susitarta dėl pagrindinių konstitucijos pakeitimo principų, nes ligšiolinė konstitucija suteikia pirmenybę maronitų krikščionim prieš mahometonus santykiu 6:5.

Prezidento Reagan viešnagės metu Japonijoj buvo susitarta imtis žygių Japonijos piniginiui vienietui sustiprinti ir JAV nepalankų prekybos su Japonija balansą išlyginti.

JAV ambasadorius Sov. S-gai Arthur A. Hartman pareiškė, kad į ambasados pastatą Maskvoj sovietų žvalgybos organai vėl pradėjo siųsti mikro bangas. Su trumpom pertraukom tas vyksta nuo 1976.

Iranas nutraukė visus prekybos, bankų ir kultūrinius ryšius su Prancūzija ir uždarė Irane visą šimtmetį veikusį Prancūzų tyrimo institutą, už tai, kad ji pardavė Irakui modernių karo lėktuvų.

Sov. S-gos užsienio reikalų ministeris Gromyko patarė Sirijai neremti Palestinos išlaisvinimo organizacijos skilimo ir sustabdyti organizacijų vykstančias tarpusavio kovas.

Prezidentas Reagan, atvykęs į P. Korėją, patikino, kad JAV ją visada palaikys, ir paragino jos prezidentą atstatyti krašte demokratiją.

Įvairiuose Lenkijos miestuose tūkstančiai lenkų pamaldom ir demonstracijom lapkričio 11 paminėjo Lenkijos nepriklausomybės atstatymo sukaktuves.

Britanija taip pat numato sudaryti staigaus panaudojimo karinius dalinius, kuriuos sudarytų 1200 parašiutininkų ir 700 vyrų pėstininkų batalionas su šarvuočiais, lauko artilerija ir malūnsparniais.

Nepaisydami vyriausybės nepasitenkinimo dėl JAV įsikšimo į Grenados reikalus, eilė Britanijos konservatorių partijos parlamento narių, rašto ir mokslo žmonių lapkričio 13 New York Times dienrašty paskelbė pareiškimą, pritariantį Grenadoj demokratijos atstatymui.

JAV įspėjo Siriją nešaudyti į JAV žvalgybos lėktuvus viršum Libano.

JAV transporto lėktuvai pradėjo į Britaniją gabenti pirmąsias JAV vidutinės tolinės branduolines skraidančias raketas. Opozicijos nariai parlamente dėlto sukėlė triukšmą, o gyventojai surengė demonstracijas prie JAV karinės bazės.

Bangladeš karinis valdovas gen. H. M. Ershad paskelbė, kad parlamento rinkimai įvyksią 1984 lapkričio 25.

JAV pasiūlė Sov. S-gai išdėstyti Europoj 420 vidutinės tolinės branduolinių raketų, jei ir Sov. S-ga sutiks sumažinti savo tokių pat raketų skaičių iki 140 su 420 sviedinių, bet Sov. S-ga tuoj pat šį siūlymą atmetė, nors pačių derybų dar ir nenutraukė.

Kipro salos turkų gyvenama rytinė dalis pasiskelbė nepriklausoma valstybe, ir Turkijos vyriausybė ją pripažino. JAV dėlto pareiškė savo nepasitenkinimą.

JAUNIMAS DRĄŠIAI RENKA PARAŠUS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 58

Nuvežė į miškus ir paleido

Šių metų gegužės 3 prasidėjo Viduklės kleb. kun. Alfonso Svarinsko teismas. Atvykusius į teismą kunigus ir tikinčiuosius pasitiko daugybė miliciniukų. Jie ne tik neleidė žmonių į teismo salę, bet neleido prieiti prie teismo rūmų. Milicija grasinimais ir jėga nustūmė žmones net iki Lenino prospekto, o bandžiusius arčiau prieiti — suėmė, grubiai sukūšo į mašiną. Suėmė kun. J. Razmantą, kun. J. Matulionį, kun. V. Stakėną, kun. J. Kaunecką ir kitus, nors jie stovėjo kuo ramiausiai.

Vieną suimtų tikinčiųjų grupę, apie 20 žmonių, susodino į automašiną ir, nuvežę apie 41 km Varėnos link į mišką, paleido...

Prieš tokį elgesį, prieš tokią tikinčiųjų diskriminaciją parašytas protestas LTSR aukščiausiajam prokurorui. Protestą pasirašė 71 asmuo.

Parašus berenkant, daugiausia pasireiškė jaunimas

Areštavus kun. Alf. Svarinską, valdiški bedieviai pradėjo šmeižtų kampaniją prieš suimtąjį kunigą, TTK Katalikų Komitetą ir uoliausius kunigus, norėdami visus nuteikti prieš juos. Tačiau, nepaisant propagandos riksmo, visoje Lietuvoje prasidėjo parašų rinkimo akcija dėl kun. A. Svarinsko išlaisvinimo. Daugiausia čia pasidarbavo jaunimas, rizikuodamas užsikirsti sau kelią įstoti į aukštąsias mokyklas, prarasti darbą ar būti pašalintiems iš mokslo įstaigų.

Sugumiečiai darė viską, kad tik išgąsdintų parašų rinkėjus: vienur juos išjuokdavo prie bažnyčių, kitur — atimdavo parašus čekistai (Griškabūdžio bažnyčioje) arba kunigai (Kauno Prisikėlimo bažnyčioje kun. Nikodemus Česna), išvarydavo iš bažnyčių ir pan.

Didesniuose centruose saugumiečiai, pastebėję aktyvesnius parašų rinkėjus, šaukėsi juos į saugumą šantažavimui, pvz.: Kaune — Arūnas Rekašius — išvežtas iš darbo į karinį komisariatą; Saulius Kelpšas — nuvežtas į saugumą iš namų, Antanas Žilinskas — iš darbo nuvežtas tardymui į saugumą.

Nedingėje (Varėnos raj.), berenkant prie bažnyčios parašus, suėmė Arūną Rekašį ir Jaunių Kelpšą.

Varėnoje sulaukė "tikrino" Sauliaus Kelpšos, Valdo Kelpšos ir Kęsto Rekašiaus asmenybes.

Greta skaudžių išpūdžių būdavo ir džiugių momentų, kai daugybė žmonių pasirašydavo su dideliu noru, net su sąsaraus akyse, o buvo tokių, kurie siūlėsi, jei reikia, savo krauju pasirašyti už kun. A. Svarinską (Alytuje).

Ilgametis kalinys Petras Paulaitis taip išsireiškė: "Aš už savo tautinius ir religinius įsitikinimus atidaviau 35 metus. Užkraukite kun. Svarinskui skirtą bausmę man, — jis daug gero daro Bažnyčiai".

Dar surinkta parašų:

Molėtai — 701
Želva — 117
Videniškės — 190
Labanoras — 161
Alanta — 327
Šilalė — 357
Pajūris — 43
Teneniai — 45
Skaudivilė — 177
Adučiškis — 407
Dūkštas — 758
Vosiūnai — 148

Utenos dekanatas apie 3,000
Zarasų dekanatas apie 2,000
Ceikiniai — 372
Ignalina ir Vidiškės — 928
Daugeliškis — 606
Smalvos — 123
Kaltinėnai — 170
Palūšė — 162
Mielagėnai — 908
Tvėrečius — 497

PASAKOJA KUN. A. SVARINSKO DRAUGAI

Veiklumas buvo jo gyvenimo būdas

Atskirais laikotarpiais tarp 1958-62 m. teko kartu su kun. Alf. Svarinsku buvoti Mordovijos politinių kalinių lageryje Nr. 7, kuriame kalėjo 200 su viršum lietuvių. Be kun. A. Svarinsko, lageryje buvo ir daugiau kunigų.

Kun. A. Svarinskas skyrėsi nuo kitų savo neišsenkančia energija, darbštumu ir natūraliu optimizmu. Surengti šventės ar šiaip vaišes su vieša malda jam buvo vienas malonumas.

Veiklumas buvo jo gyvenimo būdas. Į filosofinius ar teologinius ginčus jis nebuvo linkęs, tačiau, jei kas pristodavo, ir padisputuoti neatsisakydavo. Mėgo būti su žmonėmis, greitai pastebėdavo ir ilgam įsimindavo gerąsias jų savybes.

Kun. Alf. Svarinskas mylėjo išorinį grožį ir tvarką, ypatingai

pergyvendavo dėl netvarkos religiniame gyvenime. Jis visada sirgdavo tautos dvasinio gyvenimo reikalais, ypač skaudžiai išgyvendamas kai kurių aukštųjų dvasiškių pataikavimą bedieviškai valdžiai.

Kun. A. Svarinskas gerbė ir žavėjosi vyskupais-kankiniais, jautriai pergyveno žinią apie vyskupo Ramanausko mirtį, sakydams, jog tai didelis nuostolis visai lietuvių tautai.

Buityje kun. A. Svarinskas viešai rodydavo savo tikėjimą, nesigėdijo ir neslėpė jo prieš bedievius. Gyvenant smurto ir cinizmo aplinkoje, tokia laikysena ne visada būna patogi ir psichologiškai lengva, tačiau, norint įsigyti daug savojo tikėjimo draugų, nuolatinė drąsia laikysena yra tiesiog būtina. Žmonės, ypač jaunimas, linksta į drąsius, optimistiškus ir veiklius autoritetus.

Šiomis savybėmis kun. A. Svarinskas kažkuo primena karvedį, kuris žmones prie savęs laiko ne drausme, o idėjų šviestumu.

Kun. A. Svarinsko polinkis ir mokėjimas bendrauti su žmonėmis labai nepatiko valdiškiems bedieviams ir jie nerado kitos šeimties, kaip išsiųsti uolų kunigą į Rusijos vergų lagerius.

(nukelta į 2 psl.)

Los Angeles mieste spalio 30 įvyko baltų demonstracijos prieš Sovietų Sąjungą. Dalyvavo per 1000 žmonių. Čia matomas vienas iš plakatų.

VOKIETIJOS DIENRAŠTIS APIE PABALTIOJŲ REZISTENCIJĄ

Vakarų pasiekiančios informacijos apie sugriežtintas represines priemones prieš žmogaus teisių ir religinės laisvės gynėjus Pabaltijo kraštuose atkreipė užsienio spaudos dėmesį į sunkią bendrą padėtį Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje. Straipsniai apie Pabaltijį pastaruoju metu pagausėjo Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Federalinės Vokietijos ir kitų kraštų laikraščiuose. Juose informuojama apie Pabaltijį vykdomus suėmimus, kratas ir įvairias kitas prievartos priemones prieš pabaltiečius.

Išsamų straipsnį ta tema neseniai paskelbė įtakingasis Federalinės Vokietijos dienraštis "Die Welt". Straipsnis pradeda priminti, kad trys Pabaltijo kraštai neteko savo nepriklausomybės ir buvo sovietų

okupuoti pagal slapčią vokiečių nacių ir sovietų susitarimą antrojo pasaulinio karo pradžioj. Nuo to laiko Lietuva, Latvija ir Estija patyrė neapsakomus nuostolius.

Laikraštis atkreipia dėmesį į pastovų tų kraštų rusinimą ir kolonizavimą administracinėmis, pedagoginėmis, pramoninėmis ir karinėmis priemonėmis. Trijų kraštų autonomija yra pastoviai siaurinama visose gyvenimo srityse. Visa tai stumia pabaltiečius į pasyvų pasipriešinimą ir aktyvią rezistenciją.

Aktyvius rezistentus laikraštis skiria į tris pagrindines grupes: kovojančius už tautinių vertybių išsaugojimą ir už didesnę kultūrinę autonomiją, žmogaus teisių gynėjus, veikiančius už Helsinkio nutarimų įgyvendinimą Pabaltijį, ir religinius akty-

ANGLŲ LAIKRAŠTIS APIE ĮVYKIUS OK. LIETUVOJE

Plačiai skaitomas Londono laikraštis "The Sunday Times" atspausdino straipsnį apie sugriežtintas sovietinės valdžios priemones prieš katalikų Bažnyčią Lietuvoje ir jos veikliausius narius. Laikraštis pažymi, kad šios kovos prieš Bažnyčią paskutinėmis aukomis yra tapę du uoliai ir visų gerbiami kunigai — kun. Alfonsas Svarinskas ir kun. Sigitas Tamkevičius, kurie abu yra Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komiteto nariai.

58-nerių metų amžiaus kun. Alfonsas Svarinskas, rašo "The Sunday Times", buvo apkaltintas sovietinės valstybės ir jos socialinės sistemos šmeižimu ir nubaustas sunkia kalėjimo bausme.

Kun. Svarinsko teismo metu, tuo pačiu kaltinimu buvo areštuotas ir kun. Sigitas Tamkevičius, kuris buvo pakviestas kaip

liudininkas ir teisėjam drąsiai pareiškė, kad jam sudaro garbę liudyti už teisiąmąjį.

Londono laikraštis rašo, kad dvejų kunigų areštavimas sukėlė didelę Lietuvos tikinčiųjų protestų bangą. Dar prieš įvykstant kun. Svarinsko teismui, per kelias savaites daugiau negu 35 tūkstančiai Lietuvos tikinčiųjų iš 72 parapijų pasirašė peticijas sovietinei valdžiai, reikalaujant, kad kun. Svarinskas būtų išlaisvintas.

Vėliau masinės peticijos buvo pasiūstos ir dėl kun. Tamkevičiaus išlaisvinimo. Lietuvos tikintieji, kurie sudaro daugumą krašto gyventojų, rašo Londono laikraštis, pagrįstai klausia, kodėl yra suareštuojami patys aktyviausi Lietuvos kunigai, tuo būdu grubiai pažeidžiant religinę laisvę, kurią užtikrina krašto Konstitucija?

SMERKIA SOVIETŲ REPRESIJAS

Spalio 13 JAV valstybės departamentas užprotestavo prieš Sovietų Sąjungoj vykstančią represijų bangą. Anot departamento pareiškimo, dabar vyksta ar netrukus vyks trijų disidentų teismai: žydo Josif Beguno, lietuviuo kun. Sigitos Tamkevičiaus ir taikos komiteto veikėjo Olego Radzinskio.

Pareiškime valstybės departamentas teigia, kad gavo žinią, jog kun. Sigitas Tamkevičius, kuris aktyviai kovojo už religinę laisvę, yra ar netrukus bus teisiamas.

"Jis, kuris kartu su kun. Alfonsu Svarinsku įsteigė Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komitetą, buvo suimtas š.m. gegužės 6 kun. Alfonso Svarinsko teismo metu Vilniuj. (Svarinskas tada buvo nuteistas 7 metams griežto režimo lagerio ir 3 me-

tam tremties). Nors neturim tikslų žinių apie jo apkaltinimą, spėjama, kad jį kaltina tuo pačiu — antisovietine agitacija ir propaganda.

JAV valdžia smerkia tokį oficialų persekiojimą Sovietų Sąjungoj ty, kurie siekia įgyvendinti savo teisę į religinę laisvę. Viliamės, kad kun. Tamkevičiaus likimas nebus toks pat, kaip kun. Svarinsko."

IŠKYLA NAUJAS TERORISTO TIPAS

Per visus amžius pasaulį kankino įvairaus tipo teroristai: žmonių žudytojai, pagrobėjai, atentatų vykdytojai, lėktuvų grobikai ir pan. Iki šiol dauguma terorizmo veiksmų buvo atliekama taip, kad būtų padaryta kuo daugiau nuostolių, bet stengtasi pačiam išlikti gyvam. Tik antrojo Pasaulinio karo metu Japonijos lakūnai daug kartų yra smigę su jų vairuojamų lėktuvų į priešų taikinį ir kartu žudavo.

Dabar teroristu pasidarius dėl religinio fanatizmo, kuris teroristui pažada už atliktą teroristinį veiksma pomirtinį rojų, terorizmas pasiekė pasibaisėtinų pasekmių. Mahometonui teroristui žūti dėl "švento karo", arba jihad, yra tas pat, kaip gauti pasą į dangų pas Alachą ir jo pranašą Mahometą. O nužudyti didelį skaičių netikėlių yra labai didi garbė. Tokie teroristai yra gal būt net ir palaiminami prieš jiem išsirengiant į nebegrižtamą žygį. Todėl tokie teroristai neria savo sprogmenų prikrautu sunkvežimiu per visas kliūtis be jokios atodairos į savo saugumą ir, pasiekę nusistatytą tikslą, su šypsena veide susisprogdina, nes žino, kad su savim nusineš dešimtis ar net šimtus netikėlių gyvybių ir susilauks didžios ir amžinos garbės Alacho danguje.

Vakarų valstybėm tai sudaro ne tik didelio galvosūkio, kaip nuo tokių teroristų apsiginti, bet ir padaro didelių žmonių ir turto nuostolių ir slegiančiai veikia tų žmonių morale, kurie jaučia, kad jie gali būti pasirinkti tokio teroristo taikiniu.

Japonijos min. pirmininkas Yasuhiro Nakarone nutarė paleisti parlamentą ir paskelbti naujo parlamento rinkimus gruodžio 18.

Pirmoji po 20 m. Kinijos 14 asmenų turistų grupę atvyko į Sov. S-gą.

Graikijoje Atėnų priemiesty nežinomų teroristų buvo nušautas JAV ambasados būry kpt. George Tsantes ir jo šoferis.

JAV Vaistų priežiūros administracija paskelbė, kad pogrindžio P. Amerikoj veiklai reikalingom lėšom sutelkti Kubos prezidentas Fidel Castro ir kiti aukšti pareigūnai yra įsivėlę į narkotikų gabenimą į JAV.

vistus, kovojančius už tikėjimo laisvę.

Rezistencijoj dalyvauja įvairių socialinių sluoksnių žmonės, pradedant jaunimu ir baigiant intelektualais. Represinės priemonės, rašo vokiečių laikraštis, nesustabdo tų drąsių žmonių nuo reikalavimo, kad pabaltiečiam būtų suteiktos elementariausios žmogaus teisės bei laisvės, kuriomis naudojasi civilizuotosios tautos.

Grenados gen. gubernatorius Paul Scoon prisaikdino penkis laikinosios patariamiosios tarybos narius ir panaikino krašte paskelbtą išimties būklę.

Sovietų karo lėktuvai ir malūnsparniai, puldami atviroj vietoj užtikta Afganistano partizanų grupę prie Farza, sunaikino apie 80 partizanų.

Nikaragvos vyriausybė dėl savo artimų ryšių su Kuba netenka Vakarų Europos pasitikėjimo ir politinės paramos.

IŠ PAVERTGOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Straipsnių rinkinys kalbinais klausimais. Vilniuje išleistas straipsnių rinkinys lietuvių kalbos klausimais — "Mintis ir ženklas" (182 psl., tiražas 10,000 egz.). Rinkinį sudėgavo kalbininkas B. Savukynas. Rinkinyje dėmesio verti keli straipsniai. Žinomas kalbos šiuokščių naikinimas J. Klimavičius straipsnyje "Keli aplink stalą" pasisako prieš lietuvių kalbos skurdinimą, prieš išstūmimą iš vartosenos gausių lietuvių kalbos sinonimų. Pavyzdžiu duoda įsigalintį spaudoje žodį keliauti, atmetant vaizdingesnius žodžius eiti, vaikščioti, iškylauti ir t.t. V. Grabauskas savo straipsnyje įrodinėja, kad du ir abu nėra sinonimai. A. Vanagas nagrinėja lietuvių pavardžių kilmę, šį kartą sustodamas ties pavardėmis, kilusiomis iš slaviškų vardų: Vaitiekus, Vaclovas, Stanislovas... Žymusis kalbininkas prof. Z. Zinkevičius aptaria K. Būgos laiškus, paskelbia dar kelis niekur neskelbtus to žymiojo kalbininko rašytus atviruskus... Skyrelyje apie žymiuosius jau mirusius kalbininkus rašoma apie E. Frenkelį, R. Trautmaną, Juozą Senkų, J. Lebedį. Tokie leidiniai rodo, kad lietuviai kalbininkai ir okupacinėje sąlygoje nenuleidžia rankų ir kiek galėdami rūpinasi lietuvių kalbos kultūra.

— Vilniuje buvo surengta lie-

tuviškos knygos paroda, apimanti tik sovietinį laikotarpį. Skelbiama, kad pokaryje išleista 63 tūkstančiai lietuviškų leidinių, kurių tiražas siekia net 482 milijonus egzempliorių. Žinoma, tarp jų leidinių yra visokio sovietinio šlamšto, kuris be reikalo stovi bibliotekų lentynose, niekieno neskaitytas. Tačiau yra ir vertingų leidinių: tai senųjų raštų mokslininkai parengti leidimai, kalbiniai veikalai, įvairūs žodynai, tautosakos rinkiniai, literatūros mokslo veikalai, lietuvių mokslininkų paruošti, talentingų rašytojų sukurti.

— Žinomas lietuvių literatūros istorikas Jonas Lankutis parašė ir išleisdino naują apžvalginį mokslinį veikalą "Lietuvių tarybinė dramaturgija". Veikalas apima 1940-1981 laikotarpį. Veikale duodama pavertgotos Lietuvos dramaturgijos raida, išskiriami keli teatro laikotarpiai ir naujų autorių pasirodymai dramaturgijos srityje. J. Lankutis anksčiau yra parašęs kelis veikalus apie lietuvių dramaturgijos raidą. Į dramaturgijos veikalus jis žiūri marksistiniu literatūros vertinimo požiūriu. Vertingiausias J. Lankučio kritikos veika-

las yra monografija apie V. Mykoliaičio-Putino kūrybą.

— Komunistas, bet dar nepradaręs lietuviškos širdies yra talentingasis poetas Justinas Marcinkevičius. Jo dramatinėse poemose, de ja, gausu sovietinės ideologijos, bet gryoje lyrikoje, kurioje atsispindi Lietuvos gamta, žmogaus intymūs santykiai su visata, poetas lieka atviro lietuviškos širdies jausmų reiškėju. Tokios poezijos gausu ir jo naujajam rinkiny "Tokia yra meilė". Rinkinyje greta lietuviškų eilėraščių įdėti ir ang-

liški jų vertimai, kruopščiai išversti į anglų kalbą gerai mokačio vertėjo L. Pažūsis. Knygos išleista 7000 egzempliorių.

— Dramaturgas Juozas Glinskis, "Grasos namais" pamėgęs plaukti prieš raudonąją srovę, vėliau pasidarė ne toks drąsus sovietinio gyvenimo kritikas. Atrodo, kad komunistinės viršūnės jį nori prisijaukinti dovanomis: Lietuvos aukščiausios tarybos prezidentams rašytoją pagerbė garbės raštu.

Pr. N.

"DIPLOMATAS" BEREŽKOVAS — SENAS SAUGUMIETIS

Sovietų ambasados Washingtono pirmasis sekretorius Valentinas Berežkovas rugpjūčio 18 su sūnumi Andriėjumi ir žmona išvyko atgal į Sovietų Sąjungą. Amerikiečių žurnalistai ir televizijos komentatoriai spėjo, jog tuomi pasibaigsiąti 67-ųjų metų amžiaus "diplomato" karjera, kurią sugadines jo sūnus, parašęs prezidentui Reaganui laišką ir norėjęs pasilikti Amerikoje.

Dabar pasirodo, kad tas "diplomatas" iš tikrųjų yra veteranas saugumietis, artimas Lietuvos "tarybintojo" Dekanozovo bendradarbis. Kaip rugsėjo 14 dienraštyje The Washington

Times rašo prieš 30 metų į vakarus perbėgęs NKVD pareigūnas P.S. Deriabinas, "diplomatas" Berežkovas 1940 rudenį buvo pasiūstas į Berlyną, kur drauge su Stalino "vyriausiais šnipais" V. Merkulovu ir V. Dekanozovu stengėsi "išnaudoti" Stalino santykius su Hitleriu ir ruošė dirvą kruvinam išvežimui iš Lenkijos, Besarabijos ir Pabaltijo valstybių. Vėliau jis buvo vertėju Teherano konferencijoje (1943) bei Jungtinėse Tautose ir tapo "žurnalistu", pasinaudodamas specialiai NKVD (vėliau KGB) uždaviniams įsteigto žurnalo Novoje Vremia priedanga. Berežkovo "bosas" Dekanozovas buvo sušaudytas drauge su savo viršininku Berija, tačiau Berežkovas to likimo išvengė. Jis buvęs artimu Sovietų ambasadoriaus Washingtono Dobrynino patarėju, ir galbūt kandidatu užimti jo vietą. (Elta)

68 m. partijos gen. sekretorius Hu Yaobang, būdamas 14 m. pabėgo iš namų ir prisijungė prie komunistų jų Didžiojo žygio metu. Dalyvavo kovose prieš japonus ir nacionalistus ir išliko į armijos grupės politinius komisarų. Vienu metu jis buvo Liu Shaogi asmeninis sekretorius ir artimai bendravo su Deng Xiaoping. Kultūrinė revoliucijos metu jis dirbo tvartuose, valgydamas ir miegodamas kartu su avimis ir arkliais.

64 m. Zhao Ziyang, palyginus su kitais, yra jaunuolis. Labai artimas Deng Xiaoping. Sutvarkius "keturių gaujų", jis reorganizavo Sichuan provinciją. Dabar yra ministeris pirmininkas ir tvarko vyriausybės aparatą. Yra taip pat senosios gvardijos narys, pasižymėjęs kovose su japonais ir nacionalistais. Kultūrinė revoliucijos metu buvo išvilkintas iš namų ir parodojamas Kantono gatvėm kaip kapitalistų pasekėjas, o vėliau išsiųstas dirbti į kaimą.

Visi jie priklauso prie benykstančios karių veteranų, Didžiojo žygio generacijos, kada komunizmas tebuvo juos žavėjusi svajonė. Jie visi siekia palikti Kinijai pradinės revoliucijos idealus ir stengiasi išvengti valdžios perdavimo sukretimų, kurie buvo ištikę Kiniją, Mao susirgus senėjimo liga, ir kada dėl to Kiniją valdė jo rūmų gvardija, o ne pats Mao.

TIKRIEJI KINIJOS VALDOVAI

Nors Kinija visada buvo paslaptinė, bet iš įvairių duomenų teigiama, kad Kiniją iš tikrųjų valdo iš šešių partijos Politbiuro narių sudarytas nuolatinis komitetas, prie kurio priklauso seni karo veteranai, bet juos visus dominuoja neturįs jokių skambių titulių, o pasitenkinąs tik partijos ir vyriausybės karinių komisijų pirmininko vieta Deng Xiaoping. Kiti komiteto nariai yra: maršalas Ye Jianying, Kinijos prezidentas Li Xiannian, Chen Yan, partijos gen. sekretorius Hu Yaobang ir ministeris pirmininkas Zhao Ziyang.

Deng Xiaoping yra tik 5 pėdų aukščio, labai įtaigus pokalbio dalyvis, turįs 79 m. Buvo gabus. Vidurinį mokslą baigė būdamas 15 m. ir išvyko į Prancūziją studijuoti. Čia jis sutiko buv. min. pirm. Chou En-lai ir įstojo į komunistų partiją. Grįžęs į Kiniją, vadovavo žemdirbių sukilimui Guangxi provincijoje ir prisijungė prie Mao Tse-tung ir kitų suorganizuoto Didžiojo žygio į Kinijos šiaurę. Žygio metu jis pasidarė Mao asmeniškų pajėgų vyriausiu politiniu komisarų, dalyvavo kare prieš japonus kalnuotoj Shanxi provincijoje. Išlaisvinimo karo metu pakilo iki revoliucinės lauko armijos politinio komisarų. 1956 iškilo į nuolatinio komiteto narius, bet kultūrinė revoliucijos metu buvo pavadintas antruoju (pirmasis buvo Liu Shaogi) kapitalistų pasekėju ir apkalintas aragancija, lėbavimu ir menka morale. Dėl to buvo pašalintas iš pareigų ir parodojamas Pekingo gatvėm su juokdario kepure. Keleriem metams buvo ištremitas į provinciją ir turėjo dirbti įvairius darbus pasilenkęs. Vėliau dirbo partijos mokyto stovykloj maisto išnešiotoju.

Bet kultūrinė revoliucija paliko jam ir gilesnių žaizdų: vienas jo sūnus buvo priverstas išsokti ar buvo išstumtas per 4-to aukšto langą ir liko visam gyvenimui paraližuotas.

Vyriausias šio komiteto narys yra 86 m. maršalas Ye Jianying. Prie partijos priklauso nuo 1927 m. komunistų sukilimo Kantone ir užėmė vadovaujančias vietas. Dabar jokiū oficialaus titulo neturi ir greičiausiai bus komitete pakeistas kitu. Kultūrinė revoliucija ir jam paliko gilių žaizdų. Jo sūnus aviatorius kultūrinio teroro metu buvo priverstas dirbti pasilenkęs. Nusidirbęs ir netekęs jėgų, buvo mušamas ir, nerasdamas išeities, įkišo savo ranką į kuliamosios mašinos krumpliaratį. Jo ranka buvo sumaitota, ir jis niekada negalėjo skraidyti.

78 m. Li Xiannian yra taip pat karo didvyris ir dabartinis Kinijos prezidentas. Didžiojo teroro metu jis taip pat buvo Raudonosios gvardijos stumdomas ir išliko tik dėl asmeniškų Chou En-lai įsikišimo.

78 m. Chen Yun buvo išrinktas į partijos politbiurą Didžiojo žygio metu 1934. Iš pradžių buvo karys, o vėliau — valstybės finansų ir ūkio komisijos pirmininku ir pasidarė žymiausiu ūkio reikalų žinovu, tikėjusiu, kad kiniečiai pirmiausia yra reikalingi vartotojų reikmenų ir kad valstybė turi jų parūpinti. Kultūrinė revoliucijos metu buvo ištremitas į pietus ir grįžo tik Deng Xiao-ping atėjus į valdžią.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Jam Bažnyčios reikalai buvo labai svarbūs

Kun. A. Svarinskas labai pasitikėdavo Dievo Apvaizda, ypač kai jam tekdavo susidurti su sunkumais, einant Bažnyčios reikalus. Nugalėti sunkumams ar išorinėms kliūtims jis negalėdavo nei laiko, nei jėgų. Jį labai gražiai charakterizuoja vienas epizodas.

Tai buvo Viduklėje. Vieną vakarą klebonas kažkur toli išvažiavo. Ryto metą visi nusigandę pamatė, kad buvusi lijudra ir kelias kaip stiklas, — net ir pėsčiomis sunku eiti. Namiškiai, ilgai nesulaukdamį grįžtančio klebono, jau įsivaizdavo įvykusią kokią nors nelaimę, avariją, ar ką nors panašaus, ir su

dideliu nerimu vis žvalgėsi į kelią. Pagaliau, visų džiausmui, į kiemą įvažiuo sveikutėlė automašina.

Bet dar buvo didesnis nustebimas, kai, truputį pailsėjęs vėl pasisakė turįs labai svarbių bažnytinių reikalų ir reikia išvažiuoti. Namiškiai sakė: "Matyt, žmogų mirtis traukia! Šitoks kelias!"

Išvažiuoti iš kiemo buvo labai sunku — apledėjusi įkalnė, bet klebonas buvo atkaklus. Bandė kokią dešimtį kartų, kol, kitų stumiamą, mašina iššliaužė į plentą.

Jam Bažnyčios reikalai buvo tokie svarbūs, jog jokios kliūtys jo nesulaikydavo, o didžiausios pavojai neišgąsdindavo. Jis juokavo: "Aš angeliuką pasisodinū ant buferio ir važiuoju sau ramus!"

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paroduotuvė. Gėles įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčija, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Meilus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmd., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIU.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- DOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS
I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Tautos šventės minėjime Detroito dainuoja dvynukės Kristina ir Regina Butkūnaitės. Minėjimą rengė LB Detroito apylinkės valdyba. Nuotr. Jono Urbono

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POŪTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujunge AMERIKA. LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Prenumerata metams \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Grudis — spaudos mėnuo

JAV LB Krašto valdyba ir Kultūros taryba išsiuntinėjo spaudai aplinkraščius ir pranešė, kad gruodis skelbiamas lietuviškos spaudos mėnesiu.

Ką gi tai reiškia? Tai primena visiems, kad gruodžio mėnesio metu visi daugiau dėmesio skirtume lietuviškai spaudai. Kadangi baigiasi metai, tai tuo pačiu primena, kad reikia pratęsti laikraščių prenumeratas — pasiūsti laikraščių administracijom reikiamus mokesčius. Taip pat reikia pasirūpinti ir lietuviškos spaudos platinimu — surasti bent vieną naują skaitytoją. Darbininkas gi iš savo pusės primena, kad yra paskelbęs platinimo konkursą. Kun. dr. Juozas Prunskis, žymus žurnalistas, laikraščių redaktorius, paskyrė 300 dol. Darbininko platinimo premijom.

Yra žmonių, kurie patys neprenumeruoja laikraščio, o pasiskolina iš kaimyno. Kodėl neprenumeruoja? Tiek lėšų jis turi, bet tingi nueiti į paštą ir pasiūsti prenumeratos mokesčių.

Būtų gera, kad tokiais spaudos platinimo mėnesiais iniciatyvos imtųsi kokia LB apylinkės valdyba ir patarnautų žmonėms, surinktų jų prenumeratų mokesčius ir pasiūstų laikraščiam. Būtų patogu pasiūlyti ir kitą laikraštį. Reikia pasidžiaugti tais, kurie labai uoliai ir tvarkingai atsiteisia laikraščių administracijom, kurie kasmet prideda ir specialią auką spaudos išlaikymui. Visi supranta ir tai, kad iš prenumeratos laikraštis negali išsilaikyti. Labai pakilo popierių kainos, labai pakilo ir pašto išlaidos. Kaip skelbia pašto ministerija, nuo Naujų metų tos išlaidos dar labiau pakils.

Yra žmonių, kurie prenumeruoja bent kelis laikraščius, o kartais net keliolika. Jie nuo to tikrai nepasidaro neturtingesni,

bet priešingai — jie pasidaro gudresni, labiau išsilavinę, apsišvietę.

Kitas sako, kad neturi laiko skaityti tiek daug laikraščių. Jei bus noras, tai atsiras ir laiko skaitymui. Kartais užtenka tik atidžiau perskleisti, pasirenkant skaitymui tik tuos straipsnius, kurie įdomūs, kurie patraukia vienu ar kitu būdu. Tada savaime žmogaus akiratis padidėja ir žmogus pats pralinksmėja.

Atkreipkime dėmesį ir į tą faktą, kad dažnas perka ir amerikonišką laikraštį, žurnalą. Dažnas net neprenumeruoja. Tėko matyti lietuviškų namų, į kuriuos ateina tikrai keliolika amerikietiško žurnalų, dažnai labai specialių. Tie žurnalai yra brangoki. Ir kiek jiems išleidžiama lietuviškai spaudai. Jau vien iš mandagumo reikia labiau paremti savo spaudą ir jai skirti daugiau dėmesio.

Prisiminkime ir tai — šiemet švenčiame Aušros 100 metų sukaktį. Jau šimtas metų, kaip nuolat ir pastoviai lietuviai turi savo spaudą. Ji gausi, įvairi. Ji ištikimai tarnauja mūsų poreikiams.

Spaudos draudimo laikotarpio spauda žadino tautoje kovingumo dvasią, kėlė pačią tautą iš miego. Ir prikėlė, įdiegė tautinę sampratą, paskatino ir lietuvišką veiklą ir kūrybą. Spauda atvedė ir į Vilniaus didįjį seimą, į Lietuvos Tarybą. Spauda padėjo iškovoti ir nepriklausomybę, laimėti jos karus.

Tik iš savo gyvenimo dabar išimkime mūsų laikraščius ir žurnalus, ir kas pasidarys tada — bus didžiai tuščia, sustos bet koks lietuviškas gyvenimas.

Spauda yra didžiausioji pasaulio galybė. Ji ir lietuviškoje veikloje yra pati svarbiausioji

Baltų delegacija Baltuosiuose Rūmuose birželio 13 įteikė prezidentui Reaganui adresuotą memorandumą, kuriame tarp septynių rekomendacijų Baltijos valstybių reikalui antrąji buvo tokia:

“Paveisti Amerikos ambasadoriui prie Jungtinių Tautų kasmet oficialiai painformuoti visus Jungtinių Tautų narius, kad Amerika nepripažįsta prievartinio Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą”. Baltų Laisvės Lygos paruoštą memorandumą priėmė Krašto (Tautinio) Saugumo Tarybos narys dr. John Lenchovski ir po ilgesnių diskusijų su baltų delegacija pažadėjo visas rekomendacijas rūpestingai išstudijuoti su administracijos, Krašto Saugumo Tarybos ir Valstybės departamento atstovais.

Aukščiau pacituotos rekomendacijos reikalui Baltų Laisvės Lygos pirmininkas liepos viduryje aplankė Amerikos ambasadorę prie Jungtinių Tautų, prezidentūrą ir Valstybės departa-

ir didžiausioji jėga, mūsų gyvenbė ir mūsų pasididžiavimas.

Tad prisimindami aušrininkus, varpininkus, apžvalgininkus, Tėvynės Sargo žmones, prisimindami knygnešius ir vėlesnius kovotojus ir savos spaudos darbuotojus, — būkime labai ir labai dosnūs savai lietuviškai spaudai. Skaitykime ją, remkime ją!

Šv. Kazimiero 500 metų jubiliejaus centrinis komitetas praneša, kad iškilusis Clevelando tautinių šokių ansambliis “Grandinėlė” vyksta į Romą ir dalyvaus lietuvių piligriminėje programoje. Grandinėlė pasirodys uždaromajame bankete kovo 3. Jos kiti pasirodymai bus nustatyti vėliau. Grandinėlė išvyksta į Romą vasario 26, grįžta kovo 5. Šią Grandinėlės kelionę remia Ohio Arts Council ir Ohio Humanities Council. Komiteto pirmininkas V. Volertas kviečia laisvojo pasaulio lietuvius gausiai suplaukti tomis dienomis į Romą ir išpūdingai paminėti šv. Kazimiero jubiliejų.

KERTASI NUOMONĖS JUNGTTINĖSE TAUTOSE

Amerikiečio ir ruso pareiškimai Jungtinių Tautų “Trečiajame” (Dekolonizacijos) komitete

mentą ir visur išgavo pritarimą, kad ta rekomendacija būtų vykdoma. Ir iš tikro, liepos 26 ambasadorė Jean Kirkpatrick įteikė Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui prezidento Reagano pareiškimą, kuriame primenamas Molotovo - Ribbentropo paktas, jėga įvykdyta okupacija, rusų teroras Baltijos tautose ir tų tautų rezistencija, pokario partizanų kovos ir dabartinė rezistencija, ypač Lietuvoje. Ambasadorė Kirkpatrick Jungtinių Tautų gen. sekretoriui nurodė, jog tai esąs “oficialūs dokumentas”, kuris turi būti išsiuntinėtas visiems Jungtinių tautų nariams.

Rugsėjo 30 rusų nuolatinis atstovas Jungtinėse Tautose O. Trojanovsky Jungtinių Tautų gen. sekretoriui pasiuntė savo “oficialų dokumentą”, kuriame apkaltina Jungtines Amerikos Valstybes kišimusi į kitų valstybių vidaus reikalus, imperializmą, kolonialinę priepauidą ir agresiją prieš Afganistaną, Angolą, Mozambiką, Nikaragvą ir kitas valstybes. Baltijos valsty-

bių klausimu tame rusų dokumente pasakyta:

“Jungtinių Amerikos Valstybių administracija paniekina pasaulio valstybių santykius, reguliuojančias teises ir etnines normas, kad paneigtų žmonėms jiems priklausanti teisę į laisvą apsisprendimą, nepriklausomybę ir suverenumą. Kaip pavyzdys tokio pikto ir ciniško kišimosi į kitų valstybių reikalus yra Amerikos smeižikiškasis melas, paskleistas Jungtinėse Tautose kaip dokumentas A/38/318, liečias sovietines Baltijos respublikas. Washingtonas bando arogantiškai reikalauti sau “teisės” nuspręsti, kokios rūšies režimą žmonės gali turėti ir kokį kelią į socialinį ir ekonominį vystymąsi pasirinkti. Bandydama įsikišti į kitų valstybių vidaus reikalus, Amerikos vyriausybė nusileidžia į akivaizdų istorijos faktų falsifikavimą”.

Kaip matome, savo “dokumente” sovietai nedrįsta kalbėti faktais ar Amerikos dokumente pateiktus faktus atremti, o ope-

ruoja piktais žodžiais, kaltinimais ir smerkimu. Tai kiekvieno neapginamose pozicijose atsiradusio oponento taktika.

Atsiliepdamas į sovietinio “dokumento” teigimus, Amerikos delegacijos pirmininkas “Trečiajame komitete” Carl Gershman spalio 19 padarė ilgesnę “laisvo apsisprendimo” principo analizę, o dėl Baltijos valstybių laisvo apsisprendimo kalbėjo taip:

“Tačiau reikia apgailestauti, kad laisvo apsisprendimo principas dažnai yra iškreipiamas ir išpiktinaudžiaujamas faktiškam laisvam apsisprendimui paneigti. Pavyzdžiui (sovietų) išsiuntinėtame laiške, diskutuojant šį klausimą, ir dokumente A/C. 3/38/6, kuris kartoja tuos pačius klausimus, vakar keltus sovietų delegato kalboje, nuolatinis Sovietų Sąjungos atstovas tvirtina, kad trijų Baltijos valstybių, buv. Tautų Sąjungos narių, žmonės naudojami laisvo apsisprendimo teise ir kad tik Jungtinės Amerikos Valstybės arogantiškai reikalauja “sau” teisės nuspręsti jų likimą. Mes to nedarome, ir jis gali lengvai įsitikinti iš mūsų dokumento A/38/318, kuris tvirtina vien tik tai, kad Baltijos valstybių žmonėms turi priklausyti teisė patiems laisvai apspręsti savo likimą. Mes paprasčiausiai negalime suprasti, kaip į bet kokią protingą laisvo apsisprendimo sąvokos definiciją gali tilpti likimas Baltijos valstybių žmonių, kurie prievarta buvo įjungti į Sovietų Sąjungą, Adolfui Hitleriui su Josef Stalinu sudarius paktą, kuris padalino Rytų Europą į nacijų ir komunistų įtakos zonas; po to Sovietų Sąjunga beveik visą inteligentiją ištrėmė į Sibirą, ir iki šios dienos tebe tęsiama nutautinimo politika, bandanti prievarta užgniaužti nepriklausomo tautinio, politinio ar religinio pasireiškimo žymes. Ir štai, kaip tik šiuo momentu ateina pranešimas, kad tėvas Sigita Tamkevičius (kun. Alfonsas Svarinskas? — JK), lietuvis katalikų kunigas, kovotojas už religinę laisvę, yra nutestistas septyneriems metams kalėjimo ir trims metams vidaus ištrėmimo. Galbūt gerbiamas sovietų delegatas būtų malonus mums išaiškinti, kokiai laisvo apsisprendimo definicijai atitiktų Baltijos valstybių žmonių likimas.”

(nukelta į 4 psl.)

SOFIJA ČIURLIONIENĖ
KYMANTAITĖ

AUŠROS SŪNŪS

DRAMA

17

ŠTOLCAS. Nesišnekėkit... (Tyla).
ALBINAS. Buteliuko nebeturit?
ŠTOLCAS. Tššš... eina. (Prigulė — laukia).

VII SCENA

(Jurgis ateina pirmas — gilumoj Rusteika su ryšuliu).

JURGIS. Niekur nieko — laimingai šį kartą, tik aš vis dėlto apeisiu Vaidevutį aplinkui. — (Eina, užklumpa).

PETROVAS. Stok!... (Susišaudymas).

ALBINAS. Imt — imt juos.

RUSTEIKA. (Pamėtęs nešini). Tu čia? Imk užmokėsi! (Albinas traukias, Rusteika jį šauna — nudeda ant vietos. Štolcas tuojau išnyko. Jurgis krito sužeistas).

PETROVAS. (Susiėmęs peršautą ranką bėga dejuodamas). Ah!... matuški... ah batiuški!...
RUSTEIKA. (Pripuolęs prie Albino). Ant vietos. (Šauna dar į Petrovą, tas bėga).

VIII SCENA

RUSTEIKA. (Prie Jurgio pripuolęs). Juk tu nelabai sužeistas...

JURGIS. O — o — o...
RUSTEIKA. Kur? ...
JURGIS. Šonas... viduriai... koja...
RUSTEIKA. Kraują reik stabdyt. (Nusitraukia kaklaraštį, skepetą, riša...).

JURGIS. Ką bepadės...
RUSTEIKA. — Nebijok, Jurgeli, kibk už kaklo — aš tvirtas — pakelsiu...
JURGIS. (Dejuoja). Nejudink... (Iš miško atbėga Rožė).

IX SCENA

ROŽĖ. Jūs parėjot... Jūs parėjot... kažkur šaudė... (Suprato brolių sužeistą). Jurgeli, Jurgeli — aš visą naktį laukiau, perspėt norėjau... nesuskubau.

RUSTEIKA. Padėk man — reikia jį iš čia nešt.

JURGIS. Palikit mane... gelbėkitės judu... matyt, viską žino.

RUSTEIKA. (Rožei). Štai ko tas išdavikas landė ir gerinos... jis padarė, prakeiktas... prakeiktas...

ROŽĖ. (Puldama ant kelių). Tėveli, užmušk mane, tuojau užmušk mane, tik neprakeik manęs, tėveli... aš judu gelbėt norėjau — gelbėt... užmušk.

RUSTEIKA. Už ką, aš tave?...

ROŽĖ. Aš maniau jis gelbėt padės, aš norėjau... jis man sakė...

RUSTEIKA. Tu jam pasakei?...

ROŽĖ. Jis žadėjo...

RUSTEIKA. Brolių nužudei...

ROŽĖ. Jėzau... Jėzau... Jurgeli mano... aš gelbėt norėjau, Jurgeli mano, — sakalėli mano...

JURGIS. Pabučiuok mane, sese, biedna tu... tave apgavo.

ROŽĖ. O tu mano geriausias — o tu mano mieliausias...

JURGIS. Dėl Dievo meilės — judu bėkit greitai...

čiau... aš mirštu... mama.
RUSTEIKA. Motina kur?... (Rožė pašoko — bėga per lipynę).

X SCENA

RUSTEIKA. Vaikeli mano, tu man dovanok, aš tavęs kitaip mokyt negalėjau.

JURGIS. Toks kariautojų likimas.

RUSTEIKA. Geriau aš senas tavo vietoj būčiau.

JURGIS. Silpna... silpna man...

RUSTEIKA. Padėk čia galvą prie Vaidevučio, jis lygiai tamavo... ir... palaimink mane.

JURGIS. Laimėsi, tik gelbėkis... bėk!

XI SCENA

RUSTEIKIENĖ. (Atbėgdama). Jurgeli, Jurgeli... kur, kur, pas Vaidevutį? (Pripuolė). Kas tau taip padarė? (Tėvui). A, štai, aš tau visados sakiau...

JURGIS. Mama, mama...

RUSTEIKIENĖ. Sūneli mano... Sulaukei tėve... Vaikeli... balandėli...

JURGIS. Aš tau mirdamas sakau, mama, neišdrįsk ant tėvo, jis nekaltas.

RUSTEIKIENĖ. Kas kaltas?...

JURGIS. Maskoliai...

RUSTEIKA. Ten užmuštas išdavikas — Stinkis.

RUSTEIKIENĖ. Stinkis išdavikas?

RUSTEIKA. Jie eina... Kur Rožė?... Jie eina, reik gelbėtis.

ROŽĖ. (Atbėgdama). Broleli mano, broleli!

RUSTEIKA. Morta.

JURGIS. Mam...

RUSTEIKIENĖ. Miršta! Jėzau, Marija, Juozapai šventas. Jėzau Marija, pribūkit smerčio valandoj... Sūneli mano, maskoliai tave už-

mušė... Knygeles nešiojai... Maskoliai tave užmušė.

RUSTEIKA. Nebėr man sūnaus... Morta!...

RUSTEIKIENĖ. Gelbėkitės judu... man vaiką laidot!...

RUSTEIKA. Barbora kur?

ROŽĖ. Barbora mirus troboj.

RUSTEIKIENĖ. Bėkit... Bėkit. (Žegnoja).

RUSTEIKA. Rožė, eikš — tu jos vietoj būsi...

ROŽĖ. Jos vietoj būsiu...

RUSTEIKA. Mums dar kelias laisvas... Morta... mes grįšim... (Išbėga...).

XII SCENA

RUSTEIKIENĖ. Sūneli mano... baltoji raudastėle mano, o kaip tu mane mylėjai, o koks tu man geras buvai, kaip pavasarėlis šypsojais!... kaip bijūnelis darže savo motinėlei žydėjai... maskoliai... maskoliai... (Tuo tarpu pastenčio sargyba, Štolcas, žandarų rotmistras pasirodo iš miško, apsiaučia motiną su sūnaus lavonu).

ROTMISTRAS. (Čiupdamas už peties Rusteikienę). Rusteika kur?

RUSTEIKIENĖ. Rusteika laisvas!

UŽDANGA.

Studentas iš Grenados, Phil Tuso, spalio 30 kalba masinėse demonstracijose Los Angeles mieste prezidento Reagano žygiui Grenadoje paremti. Pasikalbėjimas su Tuso spausdinamas šiame Darbininko numeryje.

KAS VYKO GRENADOJE?

Specialus "Darbininkui" pasikalbėjimas su medicinos studentu iš Grenados Phil Tuso

Kaip, žiūrint iš Grenados pusės, vystėsi įvykiai, privėdę prie Amerikos intervencijos?

Grenada, britų kolonija, pilną nepriklausomybę buvo gavusi prieš maždaug 10 metų. 1979 metais demokratiškai sudaryta vyriausybė pašalino jaunas, gan greit populiarumą įgijęs "New Jewel Movement" partijos vadas Maurice Bishop. Prasidėjo draugystė su Kuba ir sovietais. Bet šiais metais Bishop pradėjo žvalgytis į Washingtono pusę. Turbūt dėl to jis spalio 13 buvo areštuotas ir 19 d. nužudytas. Valdžią perėmė kietas marksistas, buvęs kalėjimo sargas generolas Hudson Austin. Gi spalio 25 amerikiečiai jau buvo Grenadoje.

Ar studentai galėjo pastebėti, kad Kubos įtaka Grenadoje stiprėja?

Visai Los Angeles demonstracijų programai vadovavo Antanas Mažeika (antras iš kairės). Jo kairėje — Mike Antonovich — Los Angeles apskrities tarybos pirmininkas, o toliau — Pavlovskis — Baltų Laisvės lygos pirmininkas.

KERTASI NUOMONĖS JUNGGINĖSE TAUTOSE

(atkelta iš 3 psl.)

Dabar p. Gershman išdėsto sovietinio "laisvo apsisprendimo" teoriją ir praktiką:

"Mus taip pat tiesiog pritrėkia nuolatinio sovietų delegato rašte nuoroda į Sov. Sąj. kaip į "visiškai savanorišką laisvų žmonių sąjungą" su sovietinės konstitucijos garantuota teise (iš sąjungos) pasitraukti. Bet čia kaip tik yra skirtumas Sovietų Sąjungoje tarp konstitutiškai garantuotos teisės ir jos leidimo naudotis praktikoje; tas prieštaravimas primena garsiąją 1936 Stalino konstituciją, pilnai garantavusią teises (žmonėms), kurių milijonai tuo metu žuvo gulaguose. Kalbant apie teisę (iš sąjungos) pasitraukti, apie ką kalbėjo nuolatinis sovietų delegatas, verta pastebėti, kad nėra nė vieno įstatminio akto, aptariančio atskiro respublikos atskyrimo nuo Sovietų Sąjungos procedūrą, nėra pradėjimui to klausimo diskusijas nei pravedimui nutarimo procedūros... Tikrovėje, negalima net diskutuoti sąjungininko respublikos pasitraukimo klausimo. Asmenims, kurie bandė tai daryti, gresia krimi-

nalinė bausmė už antisovietinės propagandos vedimą, tautinės neapykantos kurstymą ar net tėvynės išdavimą".

Carl Gershman, apsišarvavęs faktais ir citomis iš Lenino ir Stalino raštų, triuškinio sovietų delegato hipokriziją.

Spalio 21 Amerikos delegatas Carl Gershman kalbėjo du kartus, vieną kartą atsikirsdamas rusui ir ukrainiečiui, antrą — rusui ir čekui. Vėl išskaičiavo sovietų pavergtas tautas, priminė ukrainiečių iššūdytą badu, Čekoslovakijos užpuolimą, sovietinės istorijos perrašinėjimus. "Sovietų delegatas mums davė smagų spektaklį, bet aš nemanau, kad tiesą galima pakeisti triukšmu", o sovietinę sistemą, proletariato diktatūrą, aptarė Lenino žodžiais: "Mokslinė diktatūros koncepcija nieko daugiau nereiškia kaip neribotą jėgą, visai nekludomą įstatymų ar nuostatų ir atsiremiamą tiesiog į jėgą".

Carl Gershman padėkos laiškas pasiekiamas šiuo adresu: US Mission to the United Nations, 799 United Nations Plaza, New York, NY 10017. J. K.

sada visą laiką buvo labai saugojama.

Kokios buvo gyventojų nuotaikos?

Bishop buvo populiarus, bet, jį nužudžius, žmonės nusigando. Nusigando ir studentai.

Kodėl?

Generolas Austin paskelbė 24 valandų apsiausties stovį. Mes negalėjome suprasti, kodėl Bishop žudikas įsakė jo pagerbimui nuleisti vėliavas iki pusės stiebo. Taip pat studentai bijojo, kad dėl Bishop nužudymo nepradėtų sukilimas. Daugelis studentų pareiškė norą išvykti. Mokyklos kancleris Modica susitiko su generolu Austin ir mus ramino, kad pavojaus nesą. Iš Barbados atvyko Amerikos ambasados pareigūnės. Iš vienos pusės ramino mus, iš antros — įterpė sakinuką: "Jei būtumėte mano vaikai, patarčiau išvykti".

Skldo įvairūs gandai. Vienas jų, — kad prasidės karinė Kubos invazija.

Ar apie galimą amerikiečių invaziją nujautėte?

Ne. Mus gan suklaidino oficialus mokyklos vadovybės pranešimas, kad spalio 25 apsiausties stovis panaikinamas. O tos dienos rytą, kaip žinote, prasidėjo amerikiečių invazija.

Kaip pergyvenote pirmąsias kautynių valandas?

Helikopterių ataka prasidėjo anksti rytą, dar prieš aušrą. Pirmieji šūviai užklupo lovoje. Buvo daug baimės, nes nežinojome, kas puola. Mūsų bendrabutis buvo vienas iš numatytų taikinių, — žaibo greitumu paimti į savo apsaugą, kad neaptumtų įkaitais. Baisiai šaudydami, helikopteriai leidosi vienas po kito. Buvo daug džiaugsmo, kai pamatėme mūsų mūšinius. Jų nurodymai mums buvo aiškūs ir tvirti. Elgėsi labai profesionaliai.

Su kokiom nuotaikom Amerikos karių sutiko vietiniai gyventojai?

Visi džiaugėsi. Kubiečių žmonės nemėgo. Bishop nužudymas visiems buvo padaręs slėgiantį įspūdį. Amerikiečiai buvo primesti kaip draugai. Net milicija metė uniformas ir ėjo sveikinti amerikiečių.

Ar, Jūsų nuomone, Grenados žmonės turės sunkumų atstatyti demokratiją ir grįžti į taikų gyvenimą?

Manau, kad neturės. Jie ilgą laiką gyveno britų valdžioje ir įsisavino demokratinio gyvenimo būdą. Marksizmas jų dvasiai buvo svetimas, prievarta primestas. Amerikiečius priėmė kaip išlaisvintuosius.

Kokia politinė dvasia vyrauja studentijoje?

Radikalizmas išgaravęs. Bent Grenadoje politinius klausimus mažai liksdavome. Visas dėmesys studijoms. Ateinantį antradienį (XI.8) Baltuosiuose Rūmuose Grenados studentus priima prezidentas. Padėkosime jam už laiku suteiktą apsaugą. J. K.

Los Anželėje buvo surengtos demonstracijos. Demonstracijų metu prie baltiškųjų plakatų stovi Viivi Piirisild, Baltų Laisvės lygos sekretorė. Vaizdai iš demonstracijų buvo rodomi visuose televizijų kanaluose.

ATSĄKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šilame laikraštyje duoti paalškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

NEMALONUMAI VYKDANT TESTAMENTĄ

Klausimas

Kai mano ilgametis draugas man pranešė, kad jis rengiasi sudaryti testamentą, ir paprašė, kad aš būčiau to testamento vykdytoju, o jei aš mirėčiau, kad jį vykdytų mano vyriausias sūnus, — aš tai palaikiau sau didele garbe ir sutikau. Tada nežinojau, kiek rūpesčių užsikraunu sau ir kiek nemalonumų man teks pergyventi.

Mano draugas mirė 1980 prieš Kalėdas. Man patelefono tas advokatas, pas kurį pasiiliko draugo testamentas, ir liepė man pas jį ateiti. Nors draugas man pasakė bendrai, kas jo testamente buvo parašyta, bet smulkmenų aš nežinojau. Pasirodo, kad jis, kuris buvo našlys ir vaikų niekuomet neturėjęs, paliko man \$5,000, bažnyčiai — apie tūkstantį, o likusį savo turimą — savo broliam Lietuvoj. Na, advokatas davė keletą popierių man pasirašyti ir pasakė man paskambinsias, kai bus reikalas.

Draugas, pasirodo, turėjo nemažai santaupų bankuose. Namų neturėjo, gyveno pas kitą, nuomodamas kambarį, virtuvėlę ir vonią. Gyveno labai taupiai. Aš nė negalvojau, kad jis paliks stamboką turimą.

Po kelių mėnesių man paskambino advokatas ir pranešė, kad prisistatė rusų advokatai ir nori gauti iš teismo brolių dalį. Aš buvau broliam pranešęs apie draugo mirtį ir jiem parašęs, kad jie su laiku gausią savo palikimo dalis. Jie man į laišką nieko neatsakė.

Buvau kažkur skaitęs, kad rusai ir jų amerikietiški advokatai pasiima nuo palikimo sumos apie 40% sau, ir pasakiau apie tai advokatai. Tas nusijuokė ir pasakė, kad kiekvienas advokatas turi teisę pasiimti honorarą už savo darbą ir kad jis nemanąs, jog tie advokatai, kurie turi įgaliojimus iš Lietuvos gyvenančių brolių, ims 40%; kad jis jų klausęs, kiek honoraro jiems priklausys, ir jie užtikrino, kad imsių tik 10%. Kalbėjau si advokatu dėl siuntinių siuntimo į Lietuvą vietoj pinigų, bet jis man pasakė, kad reikia siųsti pinigais, nes taip reikalauja "brolių advokatai". Taigi nebuvo išeities ir pinigai buvo įteikti advokatom.

Tai įvyko 1982 metų pradžioje. Iki šiol nesu girdėjęs iš savo draugo brolių, nežinau, ar jie pinigų gavo iš advokatų, ar ne. Parašiau jiems po keletą laišku, o iš jų nė žodžio.

Vėl neuėjau pas advokatą ir klausiau, ar jis gavęs pakvitavimus iš brolių, kad jie gavo savo pinigus. Jis man pasakė: ne, bet, kadangi, girdi, pinigai buvo įteikti jų advokatom, tad

nebūsią bėdos atsiskaityti su teismu. Girdi, įteikti advokatai yra lygiai taip, kaip įteikti patiem paveldėtojams.

Neseniai skaičiau "Darbininke" Tamstos straipsnius apie palikimus, ir dabar negaliu miegoti naktimis. O kas, jei mano draugo broliai nieko iš jo palikimo nėra gavę? Tokiu atveju aš nebūsiu atlikęs jam duoto pažadėjimo. Kodėl jie nieko neatsako į mano laiškus? Kodėl teismas nereikalauja jų parašo, kad jie gavo pinigus?

Labai ir labai prašau man parašyti, o jei dėsit į "Darbininką", tai prašau nei mano pavardės, nei mano valstijos neminėti.

Skaitytojas

ATSĄKYMAS

Patariu nesikrimsti dėl įvykių, kurių nebegalima pakeisti ir dėl kurių Tamsta nesi asmeniškai atsakingas.

Deja, Tamstos draugas kreipėsi savo testamento reikalais į advokatą, kuris, atrodo, neturi jokio supratimo apie mūsų krašto specifines sąlygas. Galiu Tamstą užtikrinti, kad jei testamentas būtų buvęs tinkamai surašytas ir jei palikimo reikalus tvarkantis advokatas nusimanytų apie reikalą, rezultatas būtų buvęs kitoks. Tada ne tik būtų buvę 40% palikimo sutaupta, bet ir broliam Lietuvoj būtų daugiau naudos buvę iš to palikimo.

Gaunu nemažai laišku, panašių į Tamstos. Dedu Tamstos laišką ištisai, tikėdamasi, kad tie iš mūsų, kurie mano palikti savo turimą arba jo dalį giminingam okupuotoj Lietuvoj, atkreips dėmesį į Tamstos aprašomus faktus ir atitinkamai vadovausis, tvarkydami savo pačių reikalus.

SKAITYTOJUI, N.J.

Dėl skyrybų bylos

1. Niekas nėra "pririštas" prie savo advokato arba savo daktaro. Jei neturite pasitikėjimo savo advokatu, patariu jo atsiskirti ir pasisamdyti tokį, kuriuo pilnai pasitikit.

2. Tai labai daug priklauso nuo to, ar jūsų advokatas žino savo reikalą. Be to, reikia žinoti, kad yra daug advokatų, kurie nusimano apie teisiškų reikalus, bet nemoka reikalo tinkamai vesti pačiame teisme. Tai reikia turėti galvoj, samdant advokatą.

3. Jei kita pusė turi tikrai gerą advokatą, kaip Tamsta sakai, ji gali daug labiau laimėti teisme, negu jai "priklauso".

4. Taip, tai daug priklauso ir nuo teisėjo. Šios rūšies bylose teismas turi labai plačią "diskreciją".

5. Darydamas nutarimą, teismas ima dėmesin daug įvairių aplinkybių (factors). Pvz., kiek ilgai žmonės buvo vedę; kas uždirbo pinigų pragyvenimui; kieno "kaltė", dėl kurios skiriamasi; kiek kuris turi turto; abiejų pusių potencialas užsidirbti sau pragyvenimą; daug ir kitų aplinkybių.

6. Taip, teisėjas turi diskreciją įsakyti vienai pusei užmokėti ir už kitos pusės advokatą. Ar teismas tai padarys, nežinia, nes tai priklauso nuo visų kitų aplinkybių.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

75th ANNIVERSARY. 1908-1983. V.J. Atsimainymo parapija. Maspeth, N.Y. Jubiliejinis leidinys, iliustruotas nuotraukomis. Viršely — naujoji Maspetho lietuvių bažnyčia. 176 psl.

Šis leidinys, be daugelio sveikinimų ir skelbimų, pateikia ir Viešpaties J. Atsimainymo Romos katalikų bažnyčios trumpą istoriją lietuviškai ir angliškai. Čia cituojam būdingą lietuvių pranciškonų sveikinimą, kurio autorius yra T. Leonardas Andreikus, Brooklyno vienuolyno vyresnysis:

"Maspetho Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapijai minint deimantinį jubiliejų, malonu lietuvių pranciškonų vardų pasveikinti kleboną prel. Praną Bulovą, asistentą kun. Stasį Railą ir visus parapiečius. Pranciškonai džiaugiasi kartu su visą parapiją ir linki jai ilgai gyvuoti bei išlaikyti savo lietuvišką atspalvį.

Svenčiant septyniadešimt penkerių metų jubiliejų, atsimenu, kad šioje parapijoje nuo 1914 iki 1933 metų klebonavo vienas iš pačių sviesiausių dvasiškių išeivijoje, būtent, kun. Antanas Milukas. Tai knygų rašytojas, jų leidėjas, laikraščių bei žurnalų redaktorius, visuomenės veikėjas, lietuviškų organizacijų kūrėjas... Užimtas spaudos bei visuomenės veikla, jis, aišku, nepajėgė šios parapijos aukštai išskelti ekonomiškai, tačiau ji beveik dvidešimt metų buvo lietuviybės židiny, sklėdžias šviesą visai išeivijai. Čia buvo kuriami veiklos planai, daromi nutarimai, siunčiami apilinkraščiai. Iš čia sklido spaudos šviesa ir pasišventimo ugnis:

"Tas religijos ir lietuviybės židiny neužgeso ir kun. A. Milukui pasitraukus. Į jo vietą klebonu paskirtas kitas didis višiuomenininkas kunigas, vėliau prelatas, Jonas Balkūnas. Tai be galo dinamiškos dvasios žmogus, kuris, neapsikroves spaudos, naštom, galėjo daugiau laiko skirti parapijos ekonominei gerovei ir labai šakotai lietuvių organizacijai veiklai. Jam klebonaujant 40 metų, Viešpaties Atsimainymo parapija pasipuošė gražiais mūriniais pastatais — klebonija, lietuviško stiliaus bažnyčia, vienuolių seserų namais. Nežiūrint to parapijoje, čia pasiliko ir organizuotos lietuviybės centras. Maspetho parapijoje, klebonaujant prel. Jonui Balkūnui, užsimezgė Lietuvių Bendruomenė, kurios pradžioje jis buvo pirmininku. Čia nuolat buvo posėdžiaujama, diskutuojama, smagstomos gairės lietuviybės ateičiai.

Dabar, nors labai pasikeitė emigracinė padėtis, tačiau Viešpaties Atsimainymo parapija išlaikė lietuvišką veidą ir tebėra gyva lietuviybės dalelė išeivijoje. Štai kodėl taip miela ją sveikinti jubiliejinėje iškilmėje ir linkėti naujų Dievo malonių."

TAUTOS KELIAS. Nr. 1 (1980 balandis). Gautas Vakaruose 1982. Išleido Pasaulio Lietuvių B-menė, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Spaudė M. Morkūno spaustuvė 1982. Tiražas 1,000 egz. 38 psl. Kaina 3 dol. Prenumerata: 6 leidiniai — 20 dol.

Tai serijinis leidinys Nr. 9, kuriame pateikiami pilni autentiski okupuotoj Lietuvoj leidžiamų pogrindžio patriotinės spaudos tekstai. Anksčiau šioj serijoj išleista: Vytis, Perspektyvos ir Pastogė.

Šio leidinio turinys: Žengiant pirmą žingsnį, 1940 metų birželio 15 minint, V. Mykolaitis-Putinas — Birželio 15 (eilraštis), Aplinkybės, kuriose įvyko Lietuvos okupavimas, Rusai ir lietuviai, Tautos gyvybės klausimas, Tarybinė propaganda ir jos talkininkai, Gyrimasis, faktai ir tikrovė. Kronikinės žinios.

VLIKO SEIMAS DETROITE

Vliko seimas lapkričio 12-13 posėdžiavo Detrote — Southfield, Mich., Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre. Seime dalyvavo 38 atstovai ir eilė svečių, jų tarpe Alto pirmininkas dr. K. Šidlauskas ir JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas dr. A. Butkus.

Seimą sveikino raštu senatoriai Charles H. Percy ir Robert Dole, Kongreso atstovai William S. Broomfield ir Dante B. Fascell, Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas Stasys Lozoraitis, Lietuvos atstovas Washingtono dr. Stasys Bačkis, Lietuvos atstovas D. Britanijoje V. Balickas ir generaliniai konsulai, lietuvių vyskupai Vincencas Brizgys ir Antanas Deksnys, o taip pat eilė organizacijų ir pavienių asmenų iš JAV, Australijos, Lotynų Amerikos, Kanados ir Europos.

Seimas nutarė pasveikinti prezidentą Reaganą ir pareikšti padėką už jo nuolatinę paramą Lietuvos laisvės bylai.

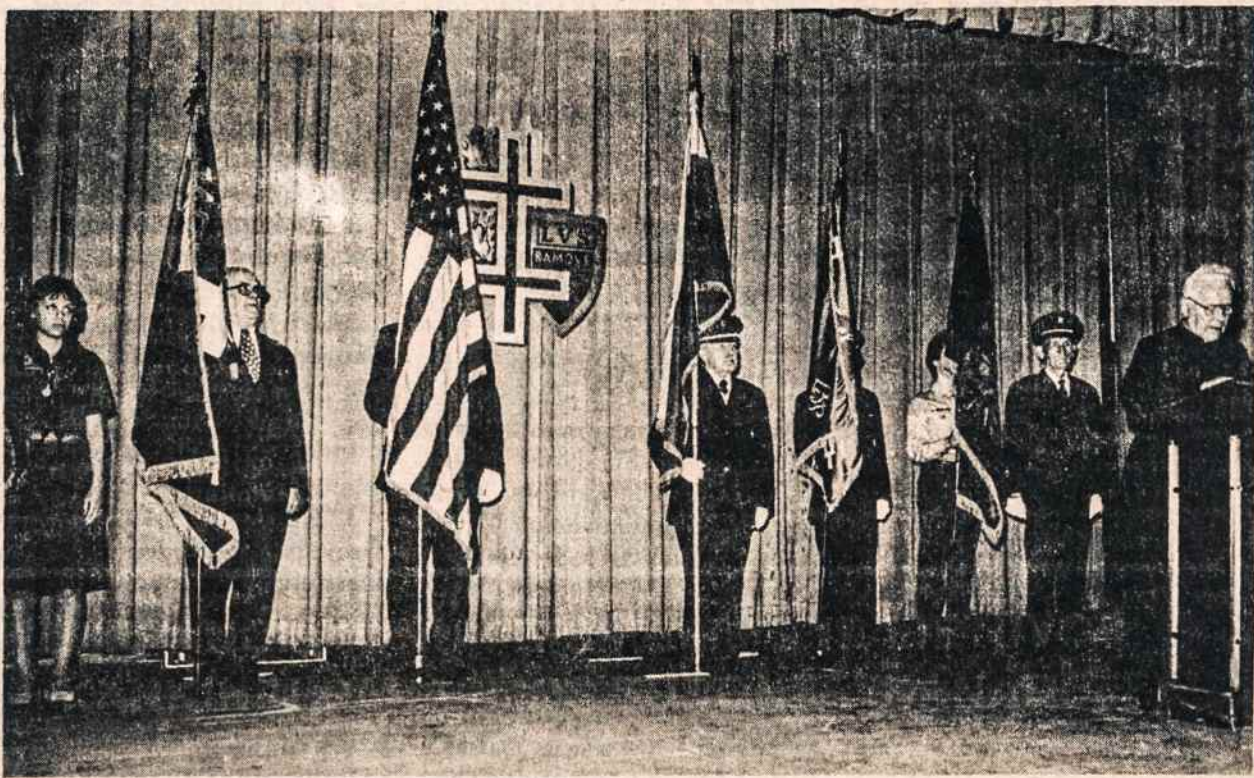
Seimo darbotvarkėje, be kasmetinių Vliko ir Tautos Fondo tarybos ir valdybos pirmininkų ir valdybos narių pranešimų, plačiau buvo apžvelgti tarptau-

tinė padėtis ir Lietuvos laisvinimo problema. Apie "Vakarų Europos tarptautinę politiką Sovietų Sąjungos atžvelgiant" pranešimą padarė Lietuvos atstovas prie Vatikano, Stasys Lozoraitis, Jr., apie Lietuvos laisvinimo problemą simpoziumo dalyviai — inž. L. Grinius, dr. K. Karvelis, A.J. Kasulaitis ir dr. D. Krivickas. Pranešimus gražiai papildė apie Vliko susikūrimą agr. B. Gaidžiūnas, Vliko vienas steigėjų ir pirmosios valdybos vicepirmininkas.

Seimas, išklauses pranešimų, sutartinai paskelbė 1983-1984 metus Vliko sukaktuviniams metais, kviesdamas visus lietuvius šią sukaktį ir jos reikšmę plačiau paminėti ir nušviesti.

Seimas taip pat priėmė Vliko pareiškimą, kuriame apžvelgta Vliko susikūrimo ir jo darbų vykdymo eiga, Lietuvos laisvės bylos dabartinė būklė, atžymėti naujos krypties ženklai, rodą didesnę ypach Vakarų Europos domėjimąsi Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje esančia padėtimi.

Seimas praėjo darnioje nuotaukoje, plačiai pasisakius seimo dalyviams ir svečiams rūpimais klausimais. (Elta)

Lapkričio 20 New Yorke paminėta Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė. Po pamaldų minėjimas įvyko Apreiškimo parapijos salėje. Nuotraukoje — vėliavos scenoje. Kun. A. Račkauskas skaito invokaciją. Nuotr. L. Tamošaitis.

GINAMOS LIETUVIŲ TEISĖS

Lietuvių Teisėms Ginti komiteto posėdis

Lietuvių Teisėms Ginti komiteto posėdyje, įvykusiame lapkričio 5 Chicagoje, dalyvavo Alto atstovai — dr. V. Šimaitis ir G.J. Lazauskas, JAV LB atstovai dr. Viktoras Stankus (pirm.) ir Danguolė Valentinaite, Vliko atstovai Vyt. Jokūbaitis ir Algis Regis. Apžvelgti organizaciniai reikalai.

Tą pačią dieną įvyko ir Lietuvių Teisėms Ginti Fondo tarybos (direktorių) posėdis. Pasitraukus prof. dr. Jonui Račkauskui iš LTG Fondo valdybos, LTG Fondo valdybos pirmininku išrinktas Algis Modestas ir valdybos nariu priimtas Modestas Jakaitis.

Prof. dr. J. Račkauskas ir toliau vadovauja svarbiam centralizuotam vienetui — tyrimų centrui, kur telkiama visa reikalinga informacija, dokumentinė, istorinė medžiaga ir kt. LTG komitetą bei į šį informacijos telkimo centrą gali kiekvienas apkaltintas kreiptis pagalbos bei gauti reikalingų gynimui žinių.

Juozas Kungys, kuris buvo

apkalntas (New Jersey valst.) ir sėkmingai advokatų pagalba apsigynė, Lietuvių Teisėms Ginti komiteto pirmininkui dr. V. Stankui atsiuntė laišką, kur dekojama LTG komitetui už suteiktą piniginę pagalbą. Tačiau

ši pagalba (\$1,500 pagal komiteto ribotus išteklius) yra gana kukli, palyginus su jo skola advokatam, viršijančia poros šimtų tūkstančių ribą, jog ir savo namą teko įkeisti.

J. Kungys laišką baigia šiais žodžiais: "Betgi, tikėdamiesi Visagaliao gailestingumu ir Jūsų pagalba, galvojame ir manome kaip nors išsikrapštyti."

SPAUDOS MĖNUO

JAV LB Kultūros taryba ir Kanados LB Kultūros komisija skelbia,

kad 1983 metų gruodis yra spaudos mėnuo.

Jį įprasminant, skatina atsiminti, kad be savosios spaudos nebūna nei gyvo lietuvių, nei laisvos Lietuvos. Kasmet blogėjančios spaudos sąlygos ieško paramos mūsų dosnui, išmintybei, patriotizmui.

Esame kviečiami atsilipti:

1. Išlaikykime, ką turime. Neatsisakykime nei laikraščiu, nei žurnalų, kuriuos prenumeruojame.

2. Švenčių dovanom sau, šeimoms nariams, bičiuliams teikime spaudos prenumeratą bei knygas.

3. Lietuviškos radijo programos — reikšmingos gyvojo žodžio žinių ir tautinės dvasios

šaltinis. Vis gausiau remkime ir jas.

Visų pastangomis ir aukomis lietuvių išeivijos dar daug kartų gali išlikti tautiškai gyvos dvasia; kalba ir papročiai. Savina spauda, knyga, radijas — būtiniausi vadovai į savąjį rytojų.

— A. a. Ignas Dubauskas, buvęs Lietuvos nepriklausomybės savanoris-kūrėjas, plataus masto Brazilijos lietuvių visuomenės veikėjas, spalio 8 mirė Rio de Janeiro mieste. Velionis buvo gimęs 1900 rugsėjo 1 Vensloviškių km., Kėdanių apskr.

— Kun. prof. Antanas Rubšys iš Manhattan College, Riverdale, N.Y., lapkričio 25-27 vadovaus Šv. Rašto seminarui, kuris vyks Toronto, Ont., Prisiškėlimo parapijos parodų salėje.

KULTŪROS ŽURNALO "AIDŲ" Nr. 5

Aidų Nr. 5-ame, kuris išspausdintas spalio pabaigoje, yra šie straipsniai: J. Jakšto — "Istorizmas ir Maceina". Jame gvildomas individo santykis su praeitimi, gyvenime tampančia dabartimi; Leonardo Dargio straipsnis — "Pasiūlos ūkis" (Lafferio kreivės teorija). Nagrinėjamos šio meto ūkinės problemos. Alf. Šešplaukio — "Krikščioniškoji Vakarų pasaulio literatūra". Apžvelgiami vokiečių kalba rašantieji autoriai. Straipsnis bus tęsiamas Aidų Nr. 6. Stasys Santvaras pateikia pluoštelį atsiminimų apie šiemet mirusį žurnalistą ir kultūrininką Juozą Keliuotį. Poetas Jonas Juškaitis duoda du puslapius patriotinių eilėraščių. Išspausdinta antroji dalis Aušros Sluckaitės-Jurašienės pjesės "Didysis Dykietis žaidimas", kuri parašyta okupuotoj Lietuvoje, bet cenzūros nepraleista dėl tariamai per didelio patriotizmo.

Apžvalgų dalyje Saulius Pašilis rašo apie marksizmo esmę bei vaidmenį, remdamasis šios srities specialisto Leszeko Kolakowiano veikalais. Leonardas

Andriekus apibūdina literatūrinių premijų šventę New Yorke ir lietuvių pranciškonų sėkmę vienuoliniu prieaugliu atžvilgiu. Gail Gelburd apžvelgia Elenos Urbaitytės skulptūrinę kūrybą, kuria iliustruotas šis Aidų numeris. Liūtas Grinius rašo apie nepriklausomos Lietuvos operos dvi pamirštas dainininkes M. Jakavičiūtę ir P. Tendžiulytę. Nekrologu prisimenamas aktorius Kazys Vešelka. Pateikiama pasikalbėjimas su dail. Elena Urbaityte.

Knygų skyriuje recenzuojama šios knygos: Stasio Raštikio "Lietuvos likimo kelias" — Kęstutis K. Girmius; "JAV LB Trys Trisdešimtmečiai" (red. Balys Raugas) — Antanas Gailiūsis; "Jono Karvelio prekybinis kelias" (atsiminimai) — Vincentas Liulevičius.

Aidai išeina kas du mėnesiai 64 puslapių didelio formato leidiniu. Red. Leonardas Andriekus. Prenumerata nuo 1984 metų pradžios — 20 dol. Adresas: Aidai, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

A.K.

PAS FLORIDOS LIETUVIUS

LB Palm Beach County apylinkė

LB Palm Beach County apylinkės narių ir svečių susirinkime rugsėjo 25 buvo paminėta "Aušros" šimtmečio sukaktis. Paskaitą apie to laikotarpio spaudos vargus skaitė Vladė Butkienė.

LB narys V. Šalčiūnas deda pastangas surasti FM radijo stotį, per kurią bent kartą mėnesį būtų transliuojama lietuviška muzika ir skelbiamos kultūrinės žinios.

Gegužinė surengta spalio 30. Apsilankė daug narių ir svečių. Nuo pat apylinkės įsisteigimo jau aštuntus metus gegužinė vyksta toj pačioj vietoj, Palm Beach Shores, prie Atlanto kranto, Colonnades viešbučio pašonėj. Likęs iš gegužinės pelnas paskirstytas Lituanistikos katedrai ir spaudai paremti.

Per Vėlines, lapkričio 2, Royal Palm Memorial Gardens kapinėse, prie lietuviškų kapų sekcijos susirinkę tautiečiai prisiminė savo mirusius. Kun. V. Piktura ir kun. A. Senkus laikė gedulingas pamaldas. J. Jakūbauskas pranešė susirinkusiems, kad dedamos pastangos prie šios sekcijos pasistatyti paminklą, kuriam projektą pažadėjo paruošti architektas A. Kulpavičius.

LB Auksinio Kranto apylinkė

Išrinkta nauja LB Auksinio Kranto apylinkės valdyba: dr. E. Balčiūnienė — pirm., D. Liuteriozė — inž. Pr. Urbutis — vicepirmininkai, Vyt. Stelmokas — sek., Br. Paškienė — ižd., G. Bielskienė — vadovė soc. reikalams. V. Balčiūnas — garbės narys.

Gegužinė vyko spalio 15. Dalyvavo per 100 asmenų ir pelno gauta 460 dol. Visas pelnas skiriamas lietuviškiems reikalams, ypatingą dėmesį kreipiant į liuanistinį švietimą.

Gegužinės metu buvo renkami parašai prieš OSI įstaigos nekaltiem lietuviams keliamas bylas. Taip pat buvo renkami parašai po prašymu išleisti specialų didvyrių Dariaus ir Girėno pašto ženklą.

Miami, Fla.

Miami Lietuvių Amerikos Piliiečių klubo patalpos gražiai atremontuotos ir parengtos lietuviškai veiklai. Kiekvieną sekmadienį ruošiami pilni pietūs, kurių metu vyksta įvairios programos.

Tautos šventė klube paminėta rugsėjo 11. Minėjimą pravedė klubo renginių vadovas direktorius J. Vaičekonis. Paskaitą skaitė J. Gruzdas.

Iškilmingas sezono atidarymas įvyko gruodžio 4.

F.L.Ž.

PRANCIŠKONŲ PRISIKĖLIMO IR LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS TORONTE (KANADOJE) ŠV. KAZIMIERO METŲ PROGA

1984 M. KOVO 1 - 17 D.

RENGIA MALDININKŲ — TURISTŲ KELIONĘ Į ROMĄ, ASYŽIŲ, EGIPŲ IR ŠV. ŽEMĘ

Prie šios kelionės mielai gali prisidėti New Yorke bei apylinkės lietuviai. New Yorke grupė atskirai keleiviniu Alitalia lėktuvu iš New Yorke skris į Romą, ten ji susijungs su Toronto grupe, su ja kartu gyvens viename viešbutyje ir kartu keliaus. Kelionės pabaigoje kiekviena grupė skirtingais lėktuvais grįš atgal į Torontą ir New Yorką.

KELIONĖS KAINA — \$2,680 (kanadiškais) arba \$2,180 (USA). Į tą kainą įeina visi skridimai lėktuvais, kelionės apšaldytais autobusais, viešbučiai (I klasės, gyvenant po 2 viename kambary), maistas, gvidai, įžangų bilietai ir daug kitų priedų.

Kurie po šios oficialios kelionės norėtų ILGIAU PASILIKTI Italijoje arba kur nors pakeliauti už jos ribų, tai kiekvienas galės padaryti privačiai net iki balandžio 30 d. (!) Tik šiuo atveju prie papiginto transatlantinio grįžimo bilieto reikės primokėti nedidelį priedą.

KELIONĖS TVARKARAŠTIS (suglaustai):

kovo 1 d., ketvirtad. vak. — iš Kennedy aerodromo išskrendama į Romą; kovo 2 ir 3 d., penktad. ir šeštad. — Romos bažnyčių ir įžymybių lankymas; KOVO 4 D., SEKMAD. — 500 M. ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJINĖS MIŠIOS VATIKANE, AUKOJAMOS ŠV. TĖVO JONO PAULIAUS;

kovo 5 d., pirmad. — kelionė į Asyžius ir kt. šv. Pranciškui brangias vietas, kovo 6 ir 7 d., antrad. ir trečiad. — skrendama į Egiptą, apžiūrimas Kairas, aplankomos piramidės, sfinksas ir kt.;

kovo 8 d., ketvirtad. — kelionė per dykumą atvėsintu autobusu į Jeruzalę, pakelii sustojant prie Raudonosios jūros, Sinajaus kalno ir kt. įžymybių;

kovo 9 - 16 d. — Jeruzalės miesto ir šv. Žemės lankymas — Paskutinės Vakarienes kambarys, Alyvų kalnas, Kryžiaus keltas, Šv. Karsto bazilika, Lozoraius kapas; Betliejus, Nazaretas, Jerichas, Kaparnaumas, Tiberija, Haifa ir kt. miestai; Taboro kalnas, Mirties jūra, Genezareto ežeras ir kt.

Kasdien aukojamos šv. Mišios kokiame nors mūsų tikėjimui brangiame ir atmintinoje vietoje; kovo 16 d., penktad. — grįžtama į Romą;

kovo 17 d., šeštad. — atskirais lėktuvais iš Romos išskrendama į Torontą ir New Yorką.

REGISTRUOTIS IKI 1983 M. GRUODŽIO 7 D. Kartu sumokamas depozitas (\$200 USA).

Rašyti, telefonuoti arba informacijų reikalui KREIPTIS Į PRANCIŠKONŲ PRISIKĖLIMO PARAPIJOJE TORONTE:

Franciscan Fathers — Parish of the Resurrection
1011 College Street
Toronto, Ontario M6H 1A8
Canada

Telefonai: 1-416-533-0621
1-416-533-0977

ESANT BŪTINAM REIKALUI, ribotas informacijas New Yorke gali duoti T. Placidus Barius, OFM, darbo dienomis ir darbo valandomis (8 v.r. - 5 v.v.) skambinant į pranciškonų spaustuve (1-212) 827-1350.

— Prel. Liudas Mažonavičius, Kauno arkivyskupijos ir Vilkaiviškio vyskupijos generalvikaras, mirė lapkričio 6. Palaidotas Šiauliuose. Prel. L. Mažonavičius buvo gimęs prieš 64 metus, kunigu išventintas 1942. Tai jau tryliktas šiemet Lietuvoje ir penktas Kauno arkivyskupijoje miręs kunigas.

— Clevelando Ciurlionio ansambli, dirigentui muz. a.a. Alfonsui Mikulskui mirus, ansamblio meno vadovu pakviestė Rytų Babicką, ansamblio koncertmeisterę. Ansamblio valdybai jau 20 metų pirmininkauja Vladas Plečkaitis.

— Clevelande Lietuvių Dienas lapkričio 26 - 27 rengia Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba. Šeštadienį Dievo Motinos parapijos salėje 7 vak. koncerto programą atliks sol. Marytė Bizinkauskaitė iš Brocktono ir Rochesterio tautinių šokių grupė Lazdynas. Grupė vadovaujama Jadvyga Reginienė. Sekmadienį jaunųjų dailininkų parodij dalyvauja D. Blynaitė, J. Čiurlionis, S. Gruzdytė, K. Kizevičius, D. Miškinytė, L. Palubinskaitė. Parodos koordinatore — dail. Nijolė Palubinskienė.

— Dail. Vidos Krištolaitytės iš New Yorke dailės darbų paroda Chicagos Ciurlionio galerijoje vyks lapkričio 23-27. Paroda gluboja Putnamo seselių rėmėjai.

— Žurnalistas Vladas Butėnas, rašęs apie Lietuvos operą 25 metus įvairius reportažus bei pasikalbėjimus, Jonas Mockaitis ir Pranas Olis, išdavinę Lietuvos operoje 25 metus, lapkričio 26 įvykstančiam operos baliuje bus apdovanoti Lietuvių operos tradiciniai ženklais.

— Lietuvių Respublikonų Federacijos specialus suvažiavimas vyko spalio 16 Chicagoje, Ateinančių dviejų metų kadencijai išrinkta nauja valdyba: pirm. Anatolijus Milūnas — III., I vicepirm. Liucija Mažeikienė — Calif., II vicepirm. Jonas Urbonas — Mich., III vicepirm. Vytautas Jokūbaitis — Ohio, sek. Kazimieras Oksas — Ill., ižd. Juozas Šulaitis — Ill.

— Dr. Petras Kisieličius, buvęs Ateitininkų federacijos vadovas, yra senatoriaus Charles H. Percy pakviestas į jo sudaromą patariamąjį komitetą tirti Rytų Europoj ir Sovietų Sąjungoj religines teises. Jis yra egzekutyvame komitete Chicagoje, jo sūnus dr. Petras Vytenis Kisieličius, kuris šiuo metu dirba Washingtono, D.C., buvęs Ateitininkų studentų pirmininkas, yra pakviestas savo tėvo atstovu Washingtono.

— Elta, Bulletin Lithuanien, prancūziškai leidžiamos Eltos biuletenis (rugsėjo nr.) pasiekė ir Darbininko redakciją. Pateikiama gausiai aktualios medžiagos apie Lietuvos laisvės klausimo judinimą pasaulyje, o taip pat duodama žinių iš okupuotos Lietuvos. Biuletinį redaguoja Paryžiuje gyvenanti Birutė Venskuvienė.

— LB Palm Beach apylinkės valdyba per savo iždininką Joną Starą Darbininko spauidai stiprinti atsiuntė 25 dol. su nuoširdžiais linkėjimais. Administracija dėkoja.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Sabaliauskas, Blairstown, N.J., A. Leonavičius, Philadelphia, Pa. Užsakė kitiem: J. Laucevičius, Woodhaven, N.Y. — J. Vigeliui, Cherry Hill, N.J. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

KNYGOS ANGLŲ KALBA — BOOKS IN ENGLISH

Lithuanian Cookery, by I. Sinkevičiūtė. One of the largest collections of Lithuanian traditional recipes. \$8.00
Introduction to Modern Lithuanian, by A. Klimas, Dambriūnas, W. Schmalstieg. Grammar for the Lithuanian language. \$10.00
English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas \$8.00
Lithuanian-English, by Piesarskas, Svasevičius. \$8.00
Lithuanian Self-Taught, by Variakojytė \$4.00
Lithuanian for Beginners, by A. Rinkūnas. \$4.00, Teacher's manual \$3.00, Workbook A \$2.50, B \$3.00 and C \$3.00
Lithuanian record with text \$6.00
The USSR-German Aggression Against Lithuania, by B. Kaslas. \$15.00
Lithuania: the Outpost of Freedom, by C.P. Jurgėla. \$15.00
Pioneer Prince in USA, by S. M-ziliauskas, \$10.00
History of Lithuania, by J. Končius \$4.00
Vytautas the Great Duke of Lithuania, by J. Končius \$3.00
The 40 Years of Darkness, by J. Vaišnoras. \$2.00
Lithuanians in America, by Dr. A. Kučas. \$6.00
Lithuanian Pioneer Priest, by W. Wolkovich \$6.00
The Baltic Nations, by B. J. Kaslas. \$12.00
Lithuania Minor, by M. Brakas. \$15.00.
Encyclopedia Lituanica, by S. Suziedėlis & A. Kučas. 6 vol. \$130.00.
The Living Testament of Faith & Courage in Siberia. \$5.00
Samogitia, by Chas. L. Thourot Pichel. \$10.00
The Lithuanian Short Story 50 Years, by S. Zobarskas. \$13.00
Manlyand Presents Their Best, by S. Zobarskas, \$6.00
Eternal Dream, by L. Andriekus. \$6.00
We Will Conquer the World, by L. Dovydenas. \$5.00
The Sonata of Icarus, by J. Gliauda \$5.00
The Lithuanian Woman, by B. Novickienė. \$5.00
Basanavičius: the Patriarch of Lithuania, by A.E. Senn. \$10.00
Soviet Genocide in Lithuania, by J. Pajaujū. \$11.00.
Lithuania Under Soviet Occupation, by J. Prunskis. \$9.00.
Lithuanian Easter Eggs by A. Tamošaitis, \$25.00
Lithuanian National Costume, by A. and A. Tamošaitis. \$26.00
Puzinas, Color Monography, Album. \$25.00
A Color Odyssey, Album — A. Galdikas \$16.00
The Way of Nations, Album — J. Juodis. \$8.00
An Infant Born in Bondage — Meditations on Liberty from the Siberia. \$7.00
Archbishop George Matulaitis, by Dr. A. Kučas. \$15.00
My Lithuanian Coloring Book. Vol. 1 and 2, \$2.50 each.
Map of Lithuania. \$6.50.
Amber (Lithuanian Gold), by Patty C. Rice. \$29.00
Catholics in USSR occupied Lithuania. \$4.00
 These and other Lithuanian-English books, records, auto stickers, Lithuanian and USA Flags, T. Shirts with Lithuanian Emblems and various other souvenirs are available at:

DARBININKAS ADMINISTRATIVE OFFICE
 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

BRIDGES is a monthly newsletter in the English language published by the Lithuanian American Community. It is geared for those Lithuanians who do not understand Lithuanian but are interested in the Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of Darbininkas are urged to urge the Lithuanians in their local communities to subscribe this newsletter for their sons and daughters interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Sutaupysite pirkdami pas mus tauruosius ir gaivinančius gėrimus

UŽSAKYTI GALIMA VIENINTELĖJE LIETUVIŠKOJE LIKERIO PARDUOTUVĖJE

“VANDA”

Atsilimti galima “Lito” būstinėje adresu:

86-01 114th St.
 Richmond Hill, N.Y.

Skambinti telefonais: 212 441-2811 arba 516 997-7655

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 212 827-1351 ir prašyk, kad plokštelės atsiųstų į namus.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkas. Solistė Gina Čapkauskienė šioj plokštelėj įdainavo: B. Budriūno “Dainos gimimas”, J. Stankūno “Mergaitė”, G. Gudauskienės “Gintarėlis”, A. Stankevičiaus “Vandens malūnėliai”, J. Govėdo “Serenada”, V. Herbert “Kad matyčiau aš vėl Neapolį”, W. Mozart “Lopšinė”, R. Siczynski “Viena, mano sapnų miestas”, F. von Flotow “Paskutinė rožė”, J. Strauss “Pavasario balsai”. 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

“Vytytis”. Prieš 10 metų Chicagoj sukurtas orkestras Vytytis išleido plokštelę. Orkestro vadovas ir dainininkas Liutas Dargis. Dar dainuoja Irena Mažeikaite. Turiny: Kauno valsas, Guantanamo, Dar šiandien, Tau tiktai tau, Vyras užkim, Svajonių sala, Tave aš pamatysiu, O Zuzana, Paskutinis sekmadienis, Saulė. Kaina 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Harmonija. New Yorko Harmonijos kvartetas dainuoja: Oi tu, ieva, ieuže, Pavasaris, Plaukia sau laivelis, Gyvenimą turės, Devynbalsė, Stoviu aš parimus. Kur bėga Sešupė, Du broliukai kunigai, Negerki trečios, Poeto svajonė, Mano rūtos, Šlama šilko vėjas. Jau saulėlė leidos, Nemunėlis. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės, lietuviškos knygos, suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu “Lithuanian and proud of it”: vaikam (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 7 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kalėdos, Aušros Vartų Montrealio choro įdainuota 14 kalėdinių giesmių: Tyliają naktį, Skubinkit piemenys, Nakties tyloje, Piemenėliams, vargdienėliams, Tyliają naktį, Angelų balsai, Sveikas Jėzau gimusis, Linksmų Kalėdų, Laukiame su viltim, Berneliai kelkit, Ateikit vaikeliai, Tyliają naktį, Linksmą giesmę ir iš padangių tolimų. Kaina 11 dol. Persiuntimas 1 dol.

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau “Lithuanian Cookery” už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Įrašyti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.
 B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrašyta. 23 dol.

E. Juciūtė, I garkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Įrašyta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933 - 1983. Kaina 10 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pamary. Novelės. Įrašyta. 8 dol.

Bronys Raila, Raibos agavos. Įrašyta. 12 dol.

J. Burkus, Gaila minios. Religiniai mąstymai. 8.00 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinis straipsnių rinkinys. 12 dol.

A. Gailiūšis, Visaip atsitinka. Novelės. 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didelio formato, įrašyta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, įraštas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įraštas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sunkiuose. Įrašyta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Gausiai iliustruota, įrašyta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Gausiai iliustruota, įrašyta. 23 dol.

J. Brazaitis, Raštai. I, II ir III tomai. Įrašyta. Po 15 dol.

L. Kerulis, Išvežtųjų lietuvių sąrašas. Didelio formato. 20 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanuskas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:
 20 dol. — B. Venskus, Paryžius.

Po 10 dol. — B. Antonitis, Philadelphia, Pa., B. Paprockienė, Richmond Hill, N.Y., kun. B. Pacevičius, Toronto, Ont., V. Bakūnas, Pembroke, Ont., J. Bliznikas, Spring Hill, Fla., V. Krištolaitis, Brooklyn, N.Y., A. Cergeles, Brooklyn, N.Y., A. Mikolaitis, Brooklyn, N.Y., M. Carolis, Verona, N.J.

Po 5 dol. — I. Alis, Springfield, Mass., A. Wackell, Worcester, Mass., A. Saltanis, Montreal, Que., A. Stongvilaitė, Coral Gables, Fla., F. Parravicini, New York, N.Y., A. Žukas, Woodhaven, N.Y., L. Baltrušaitienė, Chicago, Ill., R. Masiulionis, Buffalo, N.Y., J. Astas, Hamilton, Ont., O. Alekna, Miami Beach, Fla., V. Labutis, Richmond Hill, N.Y., E. Šliogerienė, Marlborough, Conn., M. Slavinskienė, Singer Island, Fla., kun. L. Budreckas, Providence, R.I., E. Valiukonienė, So. Boston, Mass., O. Fidleris, Deep River, Ont., S. Ofrossimow, Brookline, Mass., J. Vaičeliūnas, Toronto, Ont., J. Holbert, San Antonio, Tex., O. Audėnas, Wilsonville, Or.

Po 3 dol. — J. Sabaliauskas, Blairstown, N.J., J. Staras, Lake Worth, Fla.

Po 1 dol. — J. Steiblys, Hamilton, Ont., K. Uknevičienė, Woodhaven, N.Y.

Visiems aukotojams nuoširdžiai

dėkoja Darbininko administracija.

Metinis visuotinis ŠALFASS-gos suvažiavimas

Metinis visuotinis Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos suvažiavimas įvyks gruodžio 10 Clevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185th St., Cleveland, OH 44117. Telef. 216 531-2131.

Suvažiavimo pradžia 11 val. ryto. Sekmadienį, gruodžio 11, suvažiavimas būtų tęsiamas tik tuo atveju, jei darbotvarkė liktų nebaigta šeštadienį.

Pagal ŠALFASS-gos statutą suvažiavime sprendžiamu balsu dalyvauja sporto klubų rinkti atstovai ir rinkti bei skirti ŠALFASS-gos pareigūnai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu gyvenimu besidomj asmenys.

Organizacijos ar asmenys, norj gauti smulkių informacijų ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos centro valdybos vykd. vicepirmininką Rimantą Dirvonį, 8913 South Leavitt St., Chicago, IL 60620, telef. 312 239-2179, arba į gen. sekretorių Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117, tel. 216 481-7161.

ŠALFASS-gos Centro Valdyba

AMBER HARVEST

Fresh fruits and vegetables
PARDUOTUVĖ

Galima gauti skanios, rupios, lietuviškos svėikatos duonos iš Bruno's kepyklos Chicagoj.
 Užsakomi vaisių krepšiai visom progom.
 Iki malonaus pasimatymo!

110-21 Jamaica Ave.
 (kampus 111 St.)
 847-9225

Atidara nuo 8 iki 7 val.
 nuo pirmadienio
 iki šeštadienio

KAILIŲ PASIRINKIMAS!

Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our lay-away plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
 79-03 JAMAICA AVE.
 WOODHAVEN, N.Y. 11421
 TEL. 212 296-1162

FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

LIETUVIŲ KASA LIETUVIAM

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
 Tel. (212) 441-6799

Skyriai Chicagoje, Ill. ir St. Petersburg, Fla.

— Kiekvienu taupoma sąskaita KASOJE apdrausta iki 100,000 dolerių!

KASA už paprastas taupomas sąskaitas moka 9%

Už IRA pensijų indėlius dabar moka 11%

Už didelius ir mažus Certifikatus duoda kiek galima aukščiausius procentus.

Visiems nariams lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas ir mortgiclus.

Tiesioginiai priima arba keičia Social Security pensijos čekius.

Duoda Money Orders ir keičia asmeniškų arba algos čekius.

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. vak. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

Visus kviečiame dėti santaupas į lietuvišką KASĄ.

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

DEXTER PARK PHARMACY
 Wm. Anastasi, B. S.
 77-01 JAMAICA AVENUE
 (Cor. 77th Street)
 Woodhaven, N.Y. 11421
 WE DELIVER
 296-4130

LITHUANIAN COOKERY
 (In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau “Lithuanian Cookery” už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

MIRĖ KUN. A. PETRAUSKAS

Kun. Antanas Petrauskas, buvęs ilgametis Šv. Jurgio ir Angelų Karalienės parapijos klebonas, mirė lapkričio 18, penktadienį, 3 v.r. ligoninėje. Pasitraukęs į pensiją, gyveno savo nameliuose Shirley, L.I. Paskutinius metus sunkiai sirgo, buvo ne kartą operuotas.

Laidotuvės

Laidojamas buvo iš Apreiškimo parapijos bažnyčios. Į šią bažnyčią buvo atvežtas lapkričio 21, pirmadienį, 7:45 v.v. Čia vakare buvo gedulingos mišios.

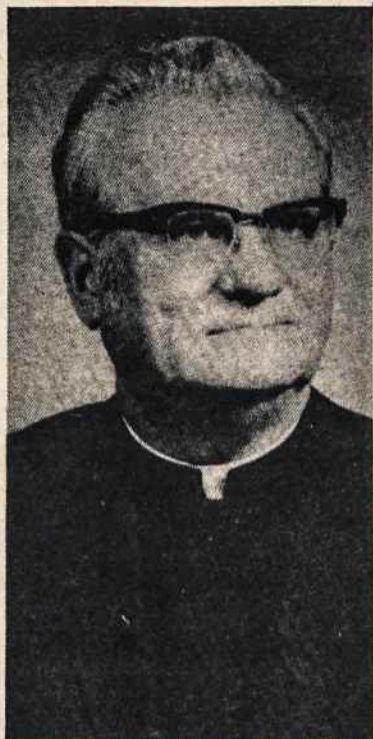
Lapkričio 22, antradienį, 10:30 v.r. buvo iškilmingos laidotuvių mišios, kuriom vadovavo Brooklyno vyskupas Francis Mugavero. Pamokslą pasakė kun. Vytautas Pikturna, buvęs ilgametis Angelų Karalienės parapijos vikaras, dabar specialiai atvykęs į laidotuves iš Riviera Beach, Fla., kur šiuo metu gyvena. Palaidotas Šv. Jono kapinėse.

Gimęs Brooklyne

Kun. Antanas Petrauskas gimė 1909 lapkričio 2 Brooklyne. Pakrikštytas Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje.

Jo tėvai jauni atvyko į Ameriką. Tėvas — Jonas Petrauskas buvo kilęs iš Kapčiamiesčio, iš Dzūkijos. Motina — Apolonija Zeikutė buvo gimusi prie Ukmergės, Aukštaitijoje. Jiedu susipažino Brooklyne ir susituokė Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje.

Užaugino tris sūnus ir vieną dukrą. Antanas buvo antras iš eilės. Baigęs Šv. Cecilijos mokyklą, įstojo į St. John's Prep. Tą mokyklą lankė tik berniukai, kurie rengėsi būti kunigais. Baigęs tą mokyklą, 1928 įstojo į Nekalto Prasidėjimo Švenčiausios Mergelės Marijos kunigų seminariją Huntington, L.I. Čia

Kun. Antanas Petrauskas

mokėsi šešerius metus. Kunigu iššventintas 1934 gegužės 26.

Pirmąsias mišias aukojo Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje.

Dirba lietuviškose parapijose. Vikaru buvo 14 metų Šv. Jurgio ir Apreiškimo parapijose. 1948 buvo paskirtas Šv. Jurgio parapijos administratoriumi.

Ten klebonaudamas išmokėjo parapijos skolas, gražiai atnaujino bažnyčią ir kleboniją. Sumažėjęs parapiečių skaičiui, jis nebegaudavo algos. Taip buvo per 10 metų. Bet kun. Antanas Petrauskas dėl to nesisielojo. Nuoširdžiai dirbo parapijos labui ir gražiai užlaikė bažnyčią.

1967 birželio mėnesį jis buvo perkeltas klebonu į Angelų Karalienės parapijos bažnyčią. Ir čia atliko daug remonto darbų

— perdažė bažnyčios lubas, pilnai sutvarkė vargonus, pagrindinai atnaujino parapijos sales. Atnaujinta bažnyčios aplinka, pertvarkytas kiemas, išpilti nauji šaligatviai, atnaujintos metalinės tvoros. Pagrindinai atnaujinta klebonija.

Šioje parapijos bažnyčioje 1974 atšventė savo kunigystės 40 metų sukaktį, gi 1978 Angelų Karalienės parapiją atšventė 90 metų sukaktį. Išleido sukaktuvinį gražų leidinį, gi sukaktuvinis banketas buvo Kultūros Židinyje.

Uždarant parapiją

Būnant klebonu Angelų Karalienės parapijoje, pasireiškė jo liga — vėžys. 1980 metais teko pasitraukti į pensiją ir gydytis. Tuo pačiu metu ir kun. Vytautas Pikturna, ilgametis tos parapijos vikaras, pasitraukė į pensiją. Vyskupas, nerasdamas

kito kunigo lietuvio ir atsižvelgdamas į tai, kad dar yra trys lietuvių parapijos Brooklyne ir Maspeth, Angelų Karalienės parapiją uždarė. Paskutinės pamaldos buvo 1980 gruodžio 28.

Prie kun. Antano ligos dar prisidėjo ir dideli širdies negalavimai. Širdis vis labiau ir labiau pavargta. Nepadėjo nei vaistai, nei aparatai. Tikroji mirties priežastis ir buvo — širdies priepuolis.

-o-

Kun. Antanas Petrauskas buvo tylus, užsidaręs ir visada uoliai ėjo savo kunigo pareigas. Mokėjo gerai lietuviškai, visada domėjosi lietuviškais reikalais, juos visada rėmė.

Į Angelų Karalienės parapijos buvo kilę net 16 kunigų. Dalis jų jau pasitraukė iš gyvųjų tarpo. (p.j.)

LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS MANHATTANE

Aušros Vartų parapijoj, Manhattan, N.Y., spalio 23 įvyko Lietuvos vyčių Vidurinio Atlanto apygardos suvažiavimas. Dalyvavo 15 kuopų ir daugiau kaip 120 delegatų bei svečių.

11 val. sumą vyčių intencija aukojo parapijos klebonas ir 12-tos kuopos dvasios vadas kun. Vytautas Palubinskas. Įneštos Lietuvos, Amerikos ir kuopų vėliavos, po kurių pagal laipsnius įvygiavo vyčiai. Pamoksle kun. Palubinskas džiaugėsi gausiai susirinkusiais.

Prieš aukojimą visi dalyviai artinosi prie altoriaus, nešdami gelę, kurią įmerkė prie altoriaus padėtose vazose. Tai buvo specialiai tyli malda už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje ir prašant Viešpaties gausnesni pašaukimų. Liudas Stukas, parapijos vargonininkas, palydėjo eiseną lietuviškom giesmėm.

Po mišių ir pusrvyčių malda prasidėjo suvažiavimo posėdis. Naujai išrinktas 12 kuopos pirmininkas Petras Zupko pasveikino dalyvius ir kvietė jaustis kaip namie, nes visi vyčiai yra viena seima.

Apygarda per metus turi 3 suvažiavimus: kovo mėn. — Šv. Kazimiero komunijos pusrvyčiai; birželio mėn. — pasiruošimas seimui ir spalio mėn. — naujos valdybos rinkimai. Be šių temų suvažiavimuose aptarta ir kita apygardos veikla.

Suvažiavimui vadovavo ilgametis apygardos pirmininkas Larry Janonis, kuris posėdį pradėjo metinės veiklos pranešimu. Suglaustai aptarė apygardos gausų dalyvavimą: komunijos pusrvyčiuose Bayonne, N.J.; birželio suvažiavime Maspeth; vadovybės seminare Manhattane bei kitoj veikloj. Ši apygarda ne tik pati didžiausia, bet ir labai veikli. Šio veiklumo vaisius matėme per seimą Philadelphijoje.

Po valdybos pirmininko ir kitų narių pranešimo buvo per-

skaitytas centro valdybos pirmininkės Loretos Stukienės laiškas. Ragino 1984 metais mūsų veiklą aukoti šv. Kazimiero garbei ir dirbti jo dvasioj.

Apygardai Philadelphijos seime atstovavo Bernice Aviža (Amsterdamo 100 kp.) ir Jonas Tamašauskas (Manhattano 12 kp.). Abu perdavė sklandžius pranešimus. Bernicės reportaže buvo kruopščiai išdėstyti seimo sesijų darbai ir nutarimai. Jonas Tamašauskas aptarė seimo linksmąją dalį. Ilgokas reportažas praėjo lyg akimirka, priminė linksmas dienas Philadelphijoje.

Sekmadienines pareigas atlikęs, atvyko apygardos dvasios vadas prel. Pranas Bulovas. Pranešime palygino vyčius su misionieriais.

Dalyvavusių kuopų pranešimuose pasireiškė plati veikla. Nuo kuopų su šimtais narių neatsiliko ir tos, kurios turėjo vos keliolika.

Išrinkta beveik ta pati valdyba. Narių sekretore naujai išrinkta Adelė Dauzickas (Maspeth 110 kp.) ir viešiem reikalams bei Vyčio žurnalo korespondente Dalia Bulvičiūtė. Prel. Bulovas prisaikdino naują valdybą ir palinkėjo vaisingų 1984 metų.

Nutarta kitais metais įvairia veikla pagerbti mūsų organizacijos globėją šv. Kazimierą. Visi kitų metų suvažiavimai bus Šv. Kazimiero parapijose. Kovo mėn. suvažiavimas bus Šv. Kazimiero parapijoje Pittstone, Pa. Prel. Bulovas sukalbėjo maldą, ir suvažiavimas buvo uždarytas vyčių himnu.

Po oficialios dalies visi vaišinosi prie vaišių stalo, parengto darbščių 12 kuopos virėjų. Kai autobusai pradėjo kviesti mūsų tolimuosius svečius, juos išlydėjom su "Eisim, broleliai, namo, namo!" Iki pasimatymo Pittstone!

Dalia Bulvičiūtė

KAT. MOTERŲ SĄJUNGOS 29 KUOPOS VEIKLA

Kuopos prieškalėdinis susirinkimas įvyko lapkričio 13 kuopos pirmininkės Eugenijos Kezienės namuose. Dalyvavo gražus būrys sąjungiečių ir svečių. Pirmiausia šeiminiškė visus pavaišino skaniais pietumis, o paskui prie kavutės vyko susirinkimas, kurį pravedė E. Kezienė, sekretoriavo M. Juškienė.

Pirmininkė padarė platų pranešimą apie įvykusį šią vasarą Kat. Moterų Sąjungos suvažiavimą Putname. Suvažiavimą sveikino tarp daugybės kitų sveikinimų ir Amerikos prezidentas Reagan su donia.

Suvažiavimą globojo Putnamo seselės ir gerai valgidino. Mūsų pirmininkei nebuvo prie širdies per didelis anglų kalbos vartojimas posėdžiuose. Pasiskundė, kad mėgino PLKO pasalinės moterų sąjungos unijai parinkti aukų su M. Juškienė, bet buvo

sustabdytos ir aukos išaldytos.

Pranutė Ažuolienė, kuri yra ne tik sąjungietė, bet priklauso ir Pasaulio Liet. Kat. Organizacijų Sąjungai, pasidalino mintimis apie Liet. Kat. Moterų Sąjungos jubiliejų ir 75 m. sukakties suvažiavimą Toronte, Kanadoje. Pasidžiaugė, kad sekmadieniais lietuvių bažnyčios pilnos, chorai gausūs ir jauni. Tokį vieną chorą girdėsime čia Kultūros Židinyje gruodžio 3. Tas choras vadinasi Volungė.

Į Kanados jubiliejinę šventę iš New Yorko buvo nuskridusios penkios atstovės. Plačiai papasakojo, kokį didelį darbą atlieka Pasaulinė Liet. Kat. Organizacijų Sąjunga — unija — PLKOS. Minėtos sąjungos įgalotinė tarptautiniam ryšiam yra Birutė Venskuvienė, gyvenanti Paryžiuje. Ji taip pat buvo at-

Prisimintas Vaižgantas

Tautinės S-gos namuose So. Bostone Kultūrinių Subatvakarių vadovybė lapkričio 12 surengė kanauninko Juozo Tumo Vaižganto 50 metų mirties sukakties minėjimą. Rašytojas Antanas Gustaitis skaitė paskaitą: "Kanauninkas Juozas Tumas-Vaižgantas iš 50 metų atstumo".

Prelegentas Gustaitis labai kruopščiai paruoštoje paskaitoje suminėjo eilę mūsų žymiųjų ano laiko asmenų, kurie įėjo į Lietuvos istoriją kaip rašytojai, lietuviybės žadintojai ir kovotojai dėl Lietuvos nepriklausomybės. Pavardžių daugumą sudarė kunigai. Tų laikų lietuvių tėvai norėjo, kad jų vaikai eitų į kunigus. Dr. Jonas Basanavičius, dr. Vincas Kudirka ir net Vincas Mickevičius - Kapsukas turėjo būti kunigais. Kudirka ir Mickevičius-Kapsukas (kuris vėliau virto aršiu komunistu) net po porą metų išbuvo kunigų seminarijoje, bet vėliau ją paliko. Tačiau daug kunigų buvo tie mūsų žymieji vyrai. Kanauninkas Juozas Tumas-Vaižgantas buvo vienas iš pačių aktyviausių ir spalvingiausių to laiko lietuvių veikėjų. Nuo gimnazijos suole, kunigų seminarijoje, išventintais kunigu ir visą savo gyvenimą dirbo Lietuvai ir su lietuviais.

Darbo sąlygos dirbti lietuviškoje dirvoje buvo labai sunkios. Tų laikų parapijų klebonai dauguma buvo aplenkėję ir todėl nemėgo jauno vikaro, kuris dirbo Lietuvai. Kunigas Juozas Tumas buvo keliamas iš parapijos į parapiją. Kun. Tumas-Vaižgantas rašė į slaptą spaudą ir ją platino. Maskolių policija irgi jo nemėgo, bet vis kažin kaip jam pavykdavo išsisukti. Jis rašė į laikraščius, dalyvavo politikoje tautinėje srovėje. Vėliau buvo keliolikos organizacijų pirminku ar valdybos nariu. Buvo eilės laikraščių redaktorius, knygų autorius, publicistas, mokslininkas, literatas, univer-

skridusi į Torontą. Ji tarptautiniuose suvažiavimuose išnaudoja kiekvieną progą ir supažindina su mūsų pavergtos tautos ir Bažnyčios vargais, tuo laimėdama ne tik užuojautos, bet ir naujų draugų, nes prie unijos priklauso įvairiausių moterų sąjungos iš viso pasaulio. Birutė Venskuvienė dalyvavo Toronte PLKOS tarybos posėdžiuose ir padarė pranešimą apie tarptautinę veiklą.

E. Kezienė apžvelgė praeitų metų veiklą, aptarė visus smulkesnius kuopos reikalus. Ragino sąjungietes dalyvauti kun. A. Račkausko 50 metų kunigystės jubiliejuje, kuris bus atėnancijų metų pavasarį. Nutarta ruošti kūčias, per kurias Kat. Kultūros draugija turės savo kepinų išpardavimą. Kuopa per Pr. Ažuolienę įteikė auką Pasaulio Mot. Sąjungai unijai.

Kuopos narės dėkoja vaišingai pirmininkei už tokį gražų priėmimą.

O.B.

sitoto lektorius ir docentas, Vytauto bažnyčios rektorius.

Rašytojas Antanas Gustaitis lyg veidrodyje parodė tą mūsų didįjį Juozą Tumą-Vaižgantą, paminėdamas iš įvairių raštų atsiliepiamus apie tą judrųjį Vaižgantą. Ir man rodė, klausydamas šios Antano Gustaičio paskaitos, lyg matai Tumą-Vaižgantą gyvą ir planuojantį baltais plaukais Laisvės alėja Kaune.

Tik labai gaila, kad vyresniųjų gretos retėja, o jaunesnieji jau mažai domisi kultūriniais renginiais ir mūsų didžiąja praeitimi. Tai mintis žiūrėti į susirinkusius šia proga.

Šv. Petro parapijos bazaras

Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone bazaras, įvykęs lapkričio 13 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje, sutraukė daug žmonių ir praėjo labai pakiliai, kas prisideda ir prie parapijos išlaikymo. Čia žmonės susirenka, šnekučiuojasi, perka įvairias "gėrybes", vyksta loterijos ir pan.

Lietuvių Fondo atstovas

Lietuvių Fondo atstovu Bostonui ir apylinkei yra pakviestas inž. Bronius Galinis, ir jis sutiko juo būti. Tad visais Lietuvių Fondo reikalais prašoma kreiptis į inž. Bronių Galinį adresu: 277 Prospect St., Norwell, MA 02061, tel. 659-2517.

Kaip žinome, Lietuvių Fondas pradėjo jau 3-čią milijoną dolerių. O iš procentų skirsto pinigų įvairiam lietuvių kultūriniam reikalui. Ir šiais metais yra paskyręs per 150,000 dolerių.

BOSTONO RENGINIAI

Lapkričio 26 Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas tradicinis balius So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

Lapkričio 27 Jono Vanagaičio šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas. 10:15 val. ryto Šv. Petro bažnyčioje mišios, o po mišių salėje po bažnyčią.

Gruodžio 18 4 val. LMF Bostono klubas rengia kūčias-kalėdinę vakaronę So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos 2-ro aukšto salėje.

Kovo 5 Elenos Vasyliūnienės dailės darbų paroda Cambridge Public Library, 449 Broadway, Cambridge. Paroda vyks dvi savaites.

Balandžio 1 Minkų radio valandėlės 50 metų sukaktuvinis renginys So. Bostone Lietuvių Piliečių D-jos salėje, o rugpjūčio 12 piknikas Romuvos Parke Brocktone.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA. STRIMAITIS, ADVOKATĖ — KEHOE, DOYLE, PLAYER, NOVICK & STRIMAITIS — Nine Hamilton Place, Boston, MA. TEL.: 617-338-0070 Lynn, MA., TEL.: 617-599-8188. Mūsų devynių advokatų firma specializuojasi įvairiose srityse.

"Amber Holidays"

Paskutinė šių metų EKSKURSIJA Į LIETUVĄ išvyksta: GRUODŽIO 26 d. — \$1175.00 su NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMU VILNIUJE (Maskva 2, Vilnius 5, Ryga 3, Leningradas 2, Helsinkis 1)

1984 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ prasideda BALANDŽIO 18 D. REGISTRUOJAME JAU DABAR. Šiuo reikiau skambinkite: 1-800-722-1300 (Toll Free), iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116
South Boston, Mass. 02127

Istaigai vadovauja Aldona ADOMONIENĖ ir Albina RUDŽIONIENĖ. Norintlem atskiviesti gimines atostogom sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

A.A. ANTANINAI TAMAŠAUCKIENEI

mirus, sūnui Česlovui su šeima ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą.

Danutė, Stasys, Lygija ir Stasys jr.

Biručiai

A.A. ANTANINAI TAMAŠAUCKIENEI

mirus, sūnui Česlovui su šeima ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą.

Vytas Gerulaitis

A.A. BARBORA NORVILAS,

mano mylima ir brangi sesutė, prieš penkerius metus buvo negailėstingos mirties nuo manęs atskirta. Jos netekimo niekuomet negalėsiu užmiršti. Tegu gailėstingas Dievas suteikia amžiną ramybę. Nuoširdžiai prašau visus gimines, draugus ir pažįstamus ją prisiminti savo maldose.

Nuliūdusi sesuo Bronė Bartkus

Su skausmingu liūdesiu prisimename mūsų brangų ir mylimą vyrą ir tėvelį

A.A. DR. IZIDORIŲ ALJ,

pašauktą į amžinąjį gyvenimą 1982 gruodžio 7.

Šias liūdnas metines minint, keliuose vienuolynuose ir bažnyčiose gruodžio 4 ir 7 bus aukojamos Šv. Mišios už jo sielą.

Gruodžio 4, sekmadienį, 9 val. ryto Šv. Mišios bus aukojamos Hartforde, Švč. Trejybės bažnyčioje. Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti jį savo maldose.

Žmona Sofija, sūnus Romanas Saulius su žmona Laura, duktė Jolanda Prima

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė .... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė .... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: lapkričio 26, šeštadienį, penktadienio popiečių darbuotojų vakariene ir metinis susirinkimas. Visa programa vyksta mažojoje salėje.

LFB New Yorko sambūrio susirinkimas įvyks gruodžio 18, sekmadienį, 2 v. popiet, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Dalyvaus Centro Valdyba su prašymais.

Kultūros Židinio raštinės ir prižiūrėtojų telefonas buvo klaidingai paskelbtas praeitame Darbininko numeryje. Teisingas telefonas yra — 235-8386. Kas užsisako patalpas arba kas nori užsakyti pakeisti, prašom skambinti šiuo telefono numeriu.

Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, 17 Washingtono, D.C., lapkričio 27, sekmadienį, atvyksta į Bayonne, ir pasakys adventui skirtus pamokslus. Nuo lapkričio 30 iki gruodžio 8 vadovaus Marijos Nekalto Prasidejimo novelai angliškai. Visi kiti patarnavimai bus atliekami lietuviškai ir angliškai. Į dominikonų vienuolyną Washingtono grįžta gruodžio 12.

Kun. Ladas Budreckas iš Providence, R.I., buvo atvykęs į Brooklyną ir svečiavosi Apreiškimo parapijos klebonijoje. Jis paliko kun. K. Puzevičiui (Liet. Religinei Šalpai) savo skomponuotą naują giesmę — Tremtinių maldą. Spalio 28 jis šventė savo 78 metų gimtadienį. Ta proga jis gavo sveikinimą iš Lietuvos, iš kompozitoriaus Konrado Kavecko jam dedikuotą kūrinį — Susitikt, tave norėčiau vėlei. Savo iniciatyva jis kreipėsi į 4 kompozitorius, prašydamas ką nors sukurti šv. Kazimiero tema. Komp. B. Budriūnas pirmas atsuntė naują giesmę šv. Kazimiero garbei pagal Irenos Fridmanaitės tekstą. Giesmės originalas perduotas Religinei Šalpai.

Iškilmingos jaunimo pamaldos, skirtos Kultūros Židinio dešimtmečiui paminėti, bus gruodžio 4, sekmadienį, 12 v. Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Pamaldų metu giedos Toronto Volungės mišrus choras, kuriam vadovauja Dalia Viskontienė.

SPEKTAKLIS APIE LIETUVIŲ KALINIUS

New Yorke veikianti Westchesterio apylinkės Tarptautinės Amnestijos grupė gruodžio 4 stato vaidinimą apie lietuvių sąžinės kalinius Cintautą Iešmantą, Povilą Pečeliūną ir Vytautą Skuodį.

Tarptautinės Amnestijos organizacija siekia išlaisvinimo visų sąžinės kalinių, kalinamų už įsitikinimus. Vietinės grupės "išnija" suimtuosius ir rūpinasi jų reikalais.

Vaidinimas "Mintys parastėse — sovietų disidentizmo balsai: Trijų disidentų teismas" yra pritaikytas scenai iš pagrindinio leidinio *Perspektyvos Nr. 22* kurį į anglų kalbą išvertė Vita Matusaitienė iš New Jersey. Šis numeris perduoda ištisą Skuodžio, Pečeliūno ir Iešmanto teismo eigą.

Vaidinimo pavadinimas — "Mintys parastėse" — paimtas iš paties Gintauto Iešmanto straipsnio, dėl kurio jis buvo 1980 Vilniuje nuteistas už pagrindinio spaudos veiklą kartu su V. Skuodžiu ir P. Pečeliūnu.

Gintautas Iešmantas yra Westchesterio apylinkės Tarptautinės Amnestijos grupės įsūnytas kalinys.

Vysk. V. Brizgys buvo atvykęs į Aušros Vartų parapijos metinę šventę, kuri buvo lapkričio 20 Manhattane. Paskui svečiavosi pranciškonų vienuolynė ir dalyvavo Religinės Šalpos posėdyje.

Prel. L. Tulaba iš Romos buvo atvykęs į atidarymą Vatikano parodos, kuri iš Chicagos perkelta į San Francisko. Tokiose parodų atidarymuose jis dalyvavo ir New Yorke ir Chicagose. Grįždamas iš San Francisko, jis buvo sustojęs New Yorke, lankė savo pažįstamus, svečiavosi pranciškonų vienuolynė, dalyvavo Religinės Šalpos posėdyje.

Liudvikas Jurkūnas, mokėdamas prenumeratą, Darbininkui dar paaukojo 50 dol. Taip jis daro jau eilę metų. Darbininko administracija už auką nuosirdžiai dėkoja.

Juozas Žukauskas, žurnalistas ir buvęs įvairių laikraščių redaktorius, rašytojas, iš Australijos buvo atvykęs aplankyti savo bičiulių ir giminių. Svečiavosi pas I. Penikienę, kuri gyvena Woodhavene, ir pas savo svainį Aleksandrą Daunių, gyvenantį Syoset, L.I. Lietuvoje jis yra dirbęs Trimito redakcijoje, Australijoje redagavo Tėviškės Pastogę. Įdomu tai, kad jis iš Australijos pirma nuvyko į Japoniją, o iš ten per Sibirą atkeliavo į Maskvą, aplankė Vilnių. Paskui per Europą atskrido į New Yorką. Iš čia iškeliavo į Chicagą, o iš ten — į Australiją. Taip bus apkeliavęs visą žemės kamuolį.

Aleksandras Vakselis lapkričio 20 kariuomenės atkūrimo šventėje čia skaitė paskaitą. Minėjimas buvo Apreiškimo parapijos salėje. Gi lapkričio 13 jis paskaitą skaitė kariuomenės šventės minėjime Hartforde.

Alfonas Samušis, Kario administratorius, lapkričio 20 buvo nuvykęs į Waterbury, Conn., ir ten kalbėjo kariuomenės šventės minėjime.

Lietuvos vyčių 110 kuopos kalėdinis pobūvis įvyks gruodžio 7, trečiadienį, 7 val. vak. V. Atsimaitymo parapijos salėje. Daugelis kuopos narių gaus Lietuvos vyčių pirmąjį laipsnį.

Lietuvių Informacijos Centras prisidėjo prie šio projekto su informacijomis ir patarimais. Centro rūpesčiu, lietuviškos muzikos konsultantu buvo paskiriamas muz. Viktoras Ralys, Apreiškimo parapijos ir Perkūno chorų bei Harmonijos kvarteto vadovas.

Teatrinį vienetą sudaro State University of New York studentai, vadovaujant dėstytojais Kay Capo. Vienetui prašant, Lietuvių Informacijos Centras pateikė Lietuvai liečiančių informacijų.

Gintė Damušytė, kuri palaiko nuolatinis ryšius su Tarptautinės Amnestijos organizacija, arčiau supažindino aktorius su sovietų teismine procedūra bei su jų atliekamų rolių asmenybėmis.

Vaidinimas bus pastatytas sekmadienį, gruodžio 4, 10:30 val. ryto Community Unitarian Church, 468 Rosedale Ave., White Plains mieste. New Yorko ir apylinkės lietuviai yra raginami į šį renginį atsilankyti. Nurodymus, kaip nuvykti į vaidinimą, galima gauti iš Lietuvių Informacijos Centro arba tiesiog iš bažnyčios būstinės skambinant 914 946-1660.

Vietoj kalėdinių kortelių siuntinėjimo savo draugus ir pažįstamus galite sveikinti per Darbininką. Pridėdami auką Darbininkui, tuo pačiu stiprinsite ir lietuvišką spaudą.

Darbininko kalendorius 1984 metų, papuoštas šv. Kazimiero paveikslu, lapkričio 23 išsiųstas skaitytojams. Siųsdami prenumeratos mokestį, malonėkite pridėti ir auką kalendoriaus išlaidoms padengti bei spaudai paremti. Nors visur kainos kyla, bet Darbininko prenumerata ir naujienoms paliekama tik 15 dol. Geradarių ir spaudos rėmėjų dėka galime ir toliau leisti laikraštį, kainos nekeldami.

Harmonijos kvartetas, vadovaujamas Viktoro Ralio, Kalėdų sezono metu, gruodžio 21, trečiadienį, 7 v.v. giedos šv. Patricio katedroje. Lapkričio 7 kvartetas lankėsi pas katedros programos organizatorių ir ten turėjo audiciją. Organizatorius Harmonija pasidžiaugė ir mieliai pakvietė dalyvauti jų kalėdiniame koncerte. Programą atliks įvairūs vienetai — kvartetai ir chorai. Harmonija viena pati atliks kokių 6 minučių programą, paskui turės progos įsiterpti į bendrą giedojimą. Visi dalyviai taip pat sudarys bendrą jungtinį chorą ir atliks kalėdinių giesmių programą. Be to, Harmonija Naujų metų sutikimo proga dainuos Toronte.

N.Y. vyrų choras Perkūnas gruodžio 17, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje ruošia šeimyninį prieškalėdinį pobūvį. Mieliai kviečiami visi kolegos su poniomis dalyvauti ir jaukioje aplinkoje linksmai praleisti vakarą. Be galo džiaugiamės sulaukę keletos sugrįžusių kolegų, kurie papildė mūsų praretėjusias gretas. Laukiame ir kitų grįžtant. Repeticijos vyksta penktadieniais 7:30 v.v. Kultūros Židinio Perkūno kambaryje. Šį penktadienį ryšium su Padėkos dienos savaitgalio repeticijų nebus. Laukiame visų gruodžio 2.

GAUTA NAUJA KNYGA

A. Saudargienė — VĖJAS IŠ RYTŲ, Nidos knygų klubo leidinys. Kietais viršeliais. Kelionės aprašymai. Kaina 5 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIOS KNYGOS

A. Musteikis, Dangaus ir žemės šaknis, romanas. 10 dol.

R. K. Vidžiūnienė, Vieno vakaro melancholija, novelės. 7 dol.

Iz. Straukas, Nuo Laukuvos iki Chicagos, atsiminimai. 8 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai, eilės. 6 dol.

K. Kaminskas, Po svetimu dangum, eilėraščiai. 4 dol.

A. Gailiūšis, Visai patinka, novelės. 6 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos naujos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kalėdinių kortelių tautiškais bei religiniais motyvais, su lietuviškais įrašais, galima gauti Darbininko administracijoje. 12 kortelių su persiuntimu 5 dol. Užsakyti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Išnuomojamas mažas kambarys su baldais vyrui ar moteriai Woodhavene, N.Y. Skambinti po 6 v.v. tel. 847-7306.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

Volungės choro moterys ir merginos. Choras atvyksta į New Yorką ir gruodžio 3 atliks programą Kultūros Židinio 10 metų sukaktuviniame koncerte Kultūros Židinyje.

"VOLUNGĖ" ŽIDINIO SUKAKTUVĖSE

Visuomet malonu išgirsti ir pamatyti scenoje gerą, gražiai atrodantį chorą. Veiduose šypsena, pasitikėjimas, akyse jaunatviška ugnis. Balsai laisvi, neprislėgti, drausmingi; dirigavimas lengvas, paklausa jautri, tonas švarus ir žaismingas. Toks choras yra Toronto "Volungė".

Šiame rugsėjo 27, jis nustebo Chicagos publiką Margučio radijo koncerte. Štai, kaip apie "Volungę" atsiliepė spaudoje: "Choras... su pajėgiais,

švelniais, išlavintais balsais." "Choro repertuaras pasižymėjo maloniu įvairumu... tiksliai klusnus dirigentės mostui...". rašė J. Pr. rugsėjo 29 Druage.

Antanas Juodvalkis Dirvoje šitaip rašė: "Uždangai prasiškleidus, pilną žiūrovų salę maloniai nustebo dailiai apsirengusių jaunų veidų choras. Jaunystė tiesiog tryško iš jų veidų..." "Toronto lietuviai gali didžiuotis, turėdami tokį puikų, jaunystę žydintį chorą."

Draugo kultūriniam priede rašė M.Dr.: "Volungei vadovauja profesionali muzikė Dalia Viskontienė, akomponuoja Paulius Vytautas." "...Jaunutė "Volungė", būdama tikrai sąžiningos ir veiklios vadovės rankose, turi vilčių subręsti į labai aukštą, gal net profesinio lygio kamerinį chorinį ansamblį, kokio iševiojimo šiuo metu kaip ir neturime."

Pernai, po metinio "Volungės" koncerto Toronte, Tadas Gurevičius gegužės 27 Tėviškės Žiburių aprašyme paminėjo klausytojų dėmesį atkreipusį choristų puošnumą, šaunią laikyseną ir malonias šypsenas. Taip pat pastebėjo D. Viskontienės išlaikytą choro drausmę, nuotaiką, dinamiką ir bendrą techniką. Straipsnio pabaigoje paminėjo, kad "Be abejonės, dabar "Volungė" yra geriausias ir daugiausia žadantis choras Toronte" ir palinkėjo "Volungei" skristi aukštyn į tobulumo viršūnes.

Pakeliui į tą tikslą, "Volungė" gruodžio 3 atskrenda į New Yorką, į Kultūros Židinio 10 metų sukaktuves. Reikia tikėtis, kad jaunoji "Volungė" pradžiugins bei nustebsins ir mūsų Židinio pilną žiūrovų salę.

Sukaktuvių minėjimas ir koncertas bus gruodžio 3, šeštadienį, 7 val. vakare. Svečiai prašomi atvykti kiek galima anksčiau, ir apsirūpinti bilietais, kad nesivėlintų programos pradžia. Židinio vadovybė kviečia visus dalyvauti 10 metų jubiliejaus šventėje ir sekmadienį 12 val. iškilmingose pamaldose, kur taip pat giedos šaunusis "Volungės" choras.

Alg. Š.

Ryšium su Dariaus ir Girėno sukaktuviniiais metais Lietuvoje ryšių ministerija išleido lakūnų pagerbti voką. Pirmoje pusėje šalia vietos adresu užrašyti yra įdėta abiejų lakūnų tradicinės nuotraukos, tik galvelės. Jų gilumoje rauda spalva išspausdintas žemėlapis, kur matosi skrydžio linija iš New Yorko į Kauną. Pridėti ir metai — 1933-1983. Šiaip jokio kito įrašo nėra, kas tie lakūnai, kodėl skrido, kas nutiko. Voko dailininkas A. Šakalas. Darbininko redakcijai tokį vieną voką atsiuntė dail. Vida Krištolaitytė, kuri voką neseniai gavo iš Lietuvos.

KASOS Kredito Unija praneša, kad nuo š.m. lapkričio 24 pasikeis sertifikatų dividendai. Nuo 500 dol. iki 20,000 dol. vertės sertifikatai duos 10% prierauglį per metus, arba 10.4% metinį prierauglį, priskaičiuojant procentus, kurie užauga po kiekvieno metų ketvirčio priaugusių procentų sumos. Angliškai: 10.4% "effective annual yield". Nuo 20,000 dol. iki 100,000 dol. sertifikatai duos 10.5% (10.9%) dividendus, o virš 100,000 dol. sertifikatai nuošimčiai bus dar atitinkamai aukštesni. Certifikatus galima įsigyti trijų, šešių ar dvylikos mėnesių laikotarpiui, arba ir ilgesniam terminui. IRA pensijos indėliai, kurie bus iki šių metų galo padėti į KASĄ, dar tebeduoda 11% dividendus. Dėl smulkesnių informacijų prašoma skambinti į KASĄ 441-6799.

Dvi Br. Railos knygos: Raibos Agavos — 12 dol. ir Kitokios Lietuvos ilgesys — 5 dol., abi gražiai įrištos, gaunamos Darbininko administracijoje 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimui pridėdama 1 dol.

NAUJAS ŽURNALAS

"Tautos Gyvybė", politinis, literatūrinis, tautinio sąmoningumo žurnalas. Bepartysis. Leidėja ir redaktorė Birutė Kemežaitė. Atskiro numerio kaina 3.00 dol. Metinė prenumerata 12.00 dol. Platesnė informacija yra pirmame numeryje. Užsakymus siųsti šiuo adresu: TAUTOS GYVYBĖ, c/o Birutė Kemežaitė, 7124 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629.

SUKAKTUVĖS

GRUODŽIO 3, ŠEŠTADIENĮ, KULTŪROS ŽIDINYJE.

PRADŽIA 6:30 VAL. VAK. SU KOKTEILIAIS. 7 VAL. MINĖJIMAS, SVEIKINIMAI IR

TORONTO VOLUNGĖS CHORO KONCERTAS

PO PROGRAMOS VALGIŲ BEI GĖRIMŲ BUFETAS IR ŠOKIAI, GROJANT POPULIARIAM ORKESTRUI "EDELWEISS"

Įėjimo auka
 7 dol. suauguslem ir
 4 dol. moksleiviam.

Bilietus ir stalus
 iš anksto prašome
 užsisakyti pas:

Marytė Šalinskienė 296-2244
 Živilė Jurlienė 441-7831
 Genovaitė Ruzgienė 296-8380
 ir Reginą Savickaitę-Bork 849-6899

Nuosirdžiai kviečiame New Yorko ir apylinkės lietuvius atsilankyti į Židinio sukaktuvių minėjimą, pasidžiaugti Toronto "Volungės" dainomis ir pasilinksinti savųjų tarpe.

KULTŪROS ŽIDINIO VADOVYBĖ